

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2.—. Za odnośzenie do mieszkania dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej l. 7. Rękopisu Redakcja nie zwraca. Telefon Nr 190.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogosza.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi na prowincji: miesięcznie kor. 2:70. W państwie niemieckim kwartalnie: 10 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy w mieście 10 h., na prowincji 12 h. Każda zmiana adresu 40 h. Numer niedzielny ilustrowany 14 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzimierz Strycharski w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej l. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy za każdy następny raz 12 hal. — Nadesłane po 60 halerzy od wiersza za każdy raz. — Śluby, nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurtie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu) M. Opelik, B. Mosse, N. Dukas, M. Schalek, w Paryżu C. Adam, rue de Varenne 38.

Nr. 66

Kraków, Wtorek dnia 7 Marca 1905 r.

Rok XIII.

Od Administracji.

Szan. P. T. Prenumeratorów upraszamy o rychłe odnowienie prenumeraty, celem uniknięcia przerwy dziennika.

Prenumerata na miesiąc marzec wynosi w mieście 2 kor., z odnośzeniem 2 kor. 40 hal., na prowincji 2 kor. 70 hal.

Nowo przystępujący prenumerotorowie otrzymają początek sensacyjnej powieści: »Naręczona Lotaryngji« Juljusza Mary.

Chwila obecna w prasie warszawskiej.

Prasie warszawskiej, zakneblowanej przez cenzurę, pozwolono wreszcie wypowiedzieć się o położeniu obecnym w Królestwie — naturalnie pod postacią ogólników i niedomówień. Cały szereg artykułów, jakie pisma zamieściły, korzystając z tej niezwyklej pod panowaniem rosyjskim »swobody«, świadczy przedewszystkiem o niepokoju i »zamięcie«, w którym — jak twierdzi n. p. *Gazeta hand.* — »rozprasza się świadomość«, »wzrok się błąka« i »logiczny związek faktów« nie daje się uchwycić. O tym »zamięcie pojęć« pisze *Gaz. Pol.*, charakteryzując chwilę obecną temi słowy:

»Życie, nawet w chwilach największego zaostojności, nie jest podobne do nieruchomej sadzawki; ale w chwilach podniecenia staje się podobnym do rozżukanego morza.

»Taką chwilę podniecenia przeżywamy obecnie. Poruszyły się głębokie nurty i zafalowała powierzchnia. Co przyniesie ze sobą nawałnica? Fale podnoszą się wysoko i spadają z loskotem, a lódź, która dawniej stała prawie bez ruchu na gładkiej tafli, teraz gwałtownie się kołysze. I mówią jedni: to dobrze, bo fala odrzuci nas daleko od tego brzegu skalistego, przy którym staliśmy. A inni trwożą się, że lódź, zamiast się odbić na przyjaźniejszą wodę, rozbije się i zatoni. I na wszystkich duszach osiada niepokój. Nikt nie wie czy się ziszczą nadzieje tych, co się cieszą, ani czy się spełnią obawy tych, co się trwożą.

Prasa warszawska stara się przedewszystkiem rozprószyć »niesprawdzone postrachy« i uspokoić »zdenerwowanych«, pod adresem których *Gaz. Pol.* zamieszcza takie przestrogi:

»Żyjemy w stanie takiego podniecenia nerwowego, że ludzie stają się łatwowiernymi, czasem aż do naiwności.

»W najdrobniejszych zdarzeniach widzą symbole, w każdym szepcie słyszą zapowiedź złej wróżby. Najdziwniejsze powstają plotki i szerzą się i znajdują wiarę i jeszcze bardziej denerwują tych, co im uwierzyli dlatego tylko, że już poprzednio byli zdenerwowani.

»Jest to stan niezdrowy, z którego społeczeństwo powinno się jak najprędzej otrząsnąć we własnym interesie.

»Pamiętać należy, że nawet wtedy, kiedy się naprawdę stoi wobec niebezpieczeństwa, rzeczą niebezpieczniejszą od samego niebezpieczeństwa jest panika. Znamy wszyscy np. opisy pożarów w teatrach, wszak prawda? Gdyby ludzie nie traciłi głów, mogliby się wszyscy uratować; ale oni tracą głowy i giną.

»A cóż dopiero, kiedy niebezpieczeństwo jest urojone! Wtedy poddawanie się nastrojowi panicznemu — podwójnie pozbawione jest sensu, ale też i podwójnie szkodliwe. W życiu zbiorowym stwarza ono grunt dla kroków fałszywych, bo bez potrzeby pozbawia ludzi tej równowagi duchowej, która cenna jest zawsze, ale szczególnie pożądana w chwilach przeobrażeń.

»Wobec tego powtarzamy jeszcze raz: roz-

wagi i równowagi ducha! Trwożenie się fantastycznymi widmami jest dobre dla dzieci, ale nie przystoi ludziom dojrzałym.

Kurjer Codzienny zaznacza, że »życie obecne i tak jest pełne bolesnych niespodzianek, pocóż więc jeszcze zatruwać je sobie urojeniami niebezpieczeństw, których rodzaju ani natury nie umiemy określić. Im spokojniej będziemy traktowali zdarzenia i wypadki chwili obecnej, im więcej zachowamy równowagi, tem trudniej poddawać się będziemy panicznemu strachowi, którego objawy dają się odczuwać na każdym kroku.

Kur. Warsz. we wstępnym artykule stwierdza, że »chwila jest trudna, ale nie straszna. — Nie u nas pierwszych — pisze pomieniony dziennik — dokonywają się tego rodzaju przekształcenia ekonomiczne, a wszędzie, po szeregu oscylacji, wahadło życiowe powraca do normy. — Przewrót może zmniejszyć w pewnej mierze dostatki jednych, poprawić warunki egzystencji drugich, ale zmiany te w ostatecznym wyniku nie dochodzą do takich rozmiarów, jakie maluje wystraszona fantazja lub łatwowierna nadzieja.

Przechodząc nareszcie do przyczyn »anarchji opinii publicznej«, *Kurjer Warszawski* takie czyni uwagi:

Nie mówimy tutaj o prądach społecznych, o kierunkach i opiniach politycznych, o propagowanej akcji stronnictw, posiadających świadomość swoich dążeń, równie jak dróg, któremi kroczą, i metody działania, którą stosują.

»Ale temu procesowi życiowemu towarzyszą przeróżne formy odruchów, mających źródło w stosunkach, leżących poza właściwymi aspiracjami partii, a nawet wprost dla nich szkodliwych. Zbyteczne byłoby wymieniać te różnorodne zboczenia; patrzymy na nie codziennie i ubolewamy, nie mogąc nic zaradzić.

»Jedno wszelako uczynić możemy, przynajmniej do pewnego stopnia. Możemy własnym sądem krytycznym stanąć w pozycji obronnej przeciw zmyślonym lub przesadzonym wieściom, które sięją postrach i wytwarzają w społeczeństwie rozstrój nerwowy, przewyższający wszelką uzasadnioną miarę.

Prawie cała prasa warszawska stwierdza zgodnie ten »rozstrój nerwowy« wśród społeczeństwa, wywołany »przesadnymi wieściami«, i stara się uspokoić opinię publiczną. Akcja jej byłaby jednak o wiele skuteczniejszą, gdyby pozwolono pismom przemawiać nie tylko ogólnikami, pod którymi dopiero trzeba się domyślać właściwej myśli i tendencji.

Węgrzy między sobą.

Miesiące węgierski. — Wniosek Derschatty. — Niemcy nie rozumieją Węgrów. — Juljusz Froebel o Schmerlingu. — Posłuchania Węgrów w Burgu. — Wszyscy żądają gabinetu koalicyjnego. — Co mówi Hodossy? — Odosobnienie Tiszy.

Nasz korespondent wiedeński (*Mm.*) pisze: Sprawy węgierskie w pierwszej połowie marca będą gorowały nad innymi.

Od 4 b. m. przewijając się zaczęli przez Burg wiedeński przedstawiciele stronnictw węgierskich. Pierwszym, którego monarcha wezwał, był Albin hrabia Csaky, ongi minister oświaty, teraz prezes Izby magnatów. Ogółem szesnastu polityków zjawi się kolejno, by przedstawić możliwości według nich sposób załatwienia trudności konstytucyjnych węgierskich.

Dnia 8 marca zbiera się znowu Izba poselska węgierska. Żywioły bardziej oporne zwycięskiej opozycji są wysoce niezadowolone z przewleknięcia nominacji nowego gabinetu. Twierdzą, że owa zwłoka jest ukartowanym z góry manewrem. Czynniki decydujące sądzą, że się uda rozdzielić stronnictwa skoalizowane. Poza tem Stefan Tisza chce sprzedawaniem baronij i tytułu szlacheckiego bogatym spekulantom na-

gromadzić znaczne fundusze celem przygotowania stronnictwu liberalnemu gotówki na cele wyborcze.

Równocześnie koło 15 marca rozpoczną się w Izbie poselskiej austriackiej rozprawy nad wnioskiem posła dra Derschatty. Przywódca stronnictwa ludowego niemieckiego chce, by Izba poselska austriacka wybrała osobną komisję, która przygotowałaby warunki rozdziału celnego między Austrią i Węgrami, tudzież sposób podziału między oba państwa kosztów na wspólne wydatki.

Rozprawy nad tym wnioskiem wywołają niewątpliwie echo zarówno w parlamencie węgierskim, jak i w prasie węgierskiej, echo wzajemienia zabarwione gniewem albo przynajmniej silnym rozdrażnieniem. Niemcy austriaccy bowiem bez różnicy stronnictw mają jak najfałszywsze zapatrywania na stosunek Węgier do Austrii. Było tak zawsze. Juljusz Fröbel, w 1848 r. poseł do parlamentu frankfurckiego, potem od 1862 r. dziennikarz półurzędowy w Wiedniu, mimo wielkich sympatyj osobistych dla Schmerlinga, zaznacza na kartach pamiętników, że ani Schmerling, ani kierujący politycy niemieccy nie umieli zrozumieć jądra sprawy węgierskiej. Tak samo dzieje się teraz. Niemcom się zdaje, że Węgry są państwem lennem Austrii. Węgrzy natomiast utrzymują, że ich ojczyzna tworzy państwo równorzędne z Austrią. Zapatrywania na tym punkcie są wręcz przeciwne. Tam, gdzie panuje różnica tak wielka, o kompromisie trudno i myśleć.

Węgrzy między sobą łatwiej się godzą, bo się rozumieją. Jeden należy do partii liberalnej, drugi do stronnictwa niezawisłości: jeden przeciwieź i drugi jest Węgrem, a więc posiada wiele z przeciwnikiem punktów stycznych. Dlatego też i Albin hrabia Csaky i baron Ernest Daniel, acz są zaciętymi liberałami, doradzali w sobotę monarsze, by ster rządów na Węgrzech oddał wręcz sprzymierzonych stronnictw opozycyjnych.

Tego samego zdania jest również Emeric Hodossy, prezes komitetu wykonawczego pokonanej partii liberalnej. Przedstawicielowi budapeszteńskiemu gazety wiedeńskiej *Zeit* oświadczył co następuje:

— »Przyznaję słusność hrabiemu Apponyemu, że utworzenie gabinetu koalicyjnego jest rzeczą możliwą i konieczną. Życzę sobie nawet, a wraz ze mną pragnie także stronnictwo liberalne, by rząd koalicyjny utworzono możliwie jak najspieszniej. Tylko w ten sposób kraj odzyska ponownie uporządkowane stosunki parlamentarne i polityczne. Mówią, że skoalizowane stronnictwa opozycyjne posiadają już opracowany program. Żaluję tylko, że do tej pory jeszcze nie ogłosiły owego programu. Program rządowy nie może tworzyć tajemnicy znanej tylko jednostkom. — Przeciwnie, należy go podać do wiadomości całego kraju. Jeżeli ten program okaże się dobrym, to w takim razie poprą go także inni politycy, którzy teraz do koalicyjki nie należą. W razie zaś, gdyby ów program był złym, opinia publiczna go potępi. Najważniejszym przeciwieź jest, by ten program zatwierdziła korona. Skoalizowane stronnictwa opozycyjne muszą wciągnąć w rachubę względy, które winien monarcha Austrii. Muszą też pamiętać i o tem, że zbyt naciągnięta struna pęka. Kto zna historję węgierską, ten wie, że pokojem i rozwojem darzą tylko kompromisy lojalne i mądre umiarkowanie narodu.

Słowa Hodossygo zapowiadają, że część stronnictwa liberalnego, ta część, która się nie solidaryzuje z Tiszą, poprze gabinet koalicyjny.

„Państwowość rosyjska.“

III.

Opozycja rosyjska.

Tołstoizm zrobił swoje. Rozchwiałwszy wiarę w niewzruszoność podstaw, na których dotąd

opiera się Rosja, utorował on drogę żywiołom opozycyjnym, które, występując z programem politycznym, mogą już i muszą być mierzone polityczną miarą, niesłusznie przez Topora stosowaną do Tolstoja. Ale czy żywioły te mają dość siły, aby zważyć rząd i pokierować nawą Rosji? Odpowiedź, którą daje, nie będąc stanowczą, jest raczej przeczącą. Rząd bowiem pochłonął społeczeństwo, zabił w niem inicjatywę i przekształcił w biedny materiał, dostarczający urzędników: »kto może, ciśnie się w Rosji do urzędów; biurokracja, to olbrzymi grzyb, wyciągający z narodu wszystkie lepsze elementy i szybko przerabiający je na produkty gnicia i rozkładu«. I z tego właśnie powodu przejście od absolutyzmu do form konstytucyjnych łatwym w Rosji być nie może. Wprawdzie ten rząd trupieszę. Wojna obecna dowiodła, że nie był i nie jest w stanie sprostać swemu najpierwszemu zadaniu, t. j. organizacji sił zbrojnych, jednak w dzikim i głupim żołdakum ma on dotąd dość mocne narzędzie do tłumienia wszelkich rozruchów wewnętrznych, do urządzania masowych rzezi bezbronnych tłumów, do wylapywania i zadreczania opozycjonistów z inteligencji. Potężny jeszcze w zakresie represji i niszczenia, rząd rosyjski prawdopodobnie skończy zdaniem Topora, na tem, że »wzorem innych zbankrutowanych absolutyzmów wszelkie interesy poddanych tak dobrze wewnętrzne, jak i zewnętrzne samego państwa podporządkuje jednemu głównemu celowi — utrzymaniu dawnej władzy... i określili sobie, jako zadanie, prowadzić w dalszym ciągu politykę Aleksandra III., która stawiała za cel »przekształcenie całej Rosji i podległych jej krajów w olbrzymie więzienie, zaopatrzone we wszystkie środki techniki europejskiej i materialnych nabytków cywilizacji«. Wynikiem tego, wskutek wzmagającego się powszechnie niezadowolenia, może być tylko stopniowe rozpręganie się mechanizmu państwowego i gdyby nawet wkońcu konstytucyjne dążenia miały być uwieńczone pomyślnym skutkiem, »nie obejdą się one — pisze autor — bez długiego okresu wstrząśnień i walk wewnętrznych, bez gorączkowych kroków naprzód i wstecz i bez prób zawrócenia z drogi... Kto wie, może nawet one doprowadzą państwo do przedwczesnego upadku.

Wszak historia — słowa Topora — obfituje w przykłady degeneracji absolutyzmu i powolnego obumierania razem z nim państwa, wreszcie kruszenia i rozsypywania się świetnej ongi budowy. Jest to historia wszystkich monarchij wschodu, które nie potrafiły wychować społeczeństwa — narodu, jak w Europie. Skoro tedy zdobywcy i organizacyjny okres państwa wy skończył się, a po władzach przedsiębiorczych i czynnych przychodzili inni, którzy ko-

rzystali jedynie z dziedzictwa pierwszych, państwo, nie opierając się na nowej, twórczej sile, wolniej albo prędzej toczyć się poczynalo ku upadkowi.

Wprawdzie słowa te wygłasza autor tylko, jako przypuszczenie, lecz każdy przyzna, że nie jest to przypuszczenie całkiem bezpodstawne. Pytamy więc, jak wobec rozkładającego się państwa i wobec niedostatecznie zorganizowanej i wyraźnej opozycji ma się zachować naród polski? Chyba jako bierny widz, który całkowicie się oddał bardzo chwalebnej zresztą pracy nad wzmocnieniem swoich sił i stroniąc od pokus politycznych, obojętnie się przypatruje wszystkiemu, co się w domu sąsiada dzieje? Myśl taka zdaje się wypływać stąd, że autor z całą stanowczością wyklucza możliwość jakiegokolwiek porozumienia z Rosją, a więc i z opozycją rosyjską. »Rosja — pisze on — jest wrogiem zasadniczym naszego istnienia państwowego; popychają ją ku temu jej interesy państwowe, tak, jak ukształtowała je historia, skłaniają uczucia i namiętności narodowe«. A te są wynikiem całej przeszłości, wszak cały rozrost Rosji, stopniowe jej rozszerzanie się ku Zachodowi dokonywa się naszym kosztem: »Ona popiera wojny kozackie, wyrzuca nas za Dniepr, osłabia stanowisko nasze po prawej stronie Dniepru; przy naszej pomocy i na nasz koszt druzgoce potęgę Szwecji naszego wobec niej naturalnego sojusznika, zdobywa nie już okno, ale całe drzwi na Europę, na morzu Bałtyckim; staje się pierwszorzędnym państwem, ale jeszcze nie europejskim. Od Europy oddziela ją Polska. Dopiero po rozbiorach Rosja zdobywa to stanowisko dominujące, które odtąd stara się utrzymać wszelkimi siłami«. Więc nie dziw, że »widmo Polski niepodległej jest dla Rosji tym duchem Banka, który jej przypomina, na czyjej ruinie wzrosła jej dzisiejsza potęga«.

WOJNA.

Pod Mukdenem.

Punkt ciężkości walk toczonych na olbrzymiej przestrzeni w około Mukden, uwidocznił się w ostatnich dniach w stronie zachodniej od Mukden. Walczy tam z powodzeniem generał Nogi, który operując szerokim łukiem ku Mukdenowi i ku linii kolejowej, wypiera Rosjan z ich pozycji zachodnich. I tak 2-go b. m. Rosjanie zostali pobici pod Sinmintin na swej krańcowej północno-zachodniej pozycji od Mukden. Japończycy zdobyli tam wielkie zapasy żywności i paszy. Tegoż dnia po południu środkowe kolumny lewego skrzydła japońskiego zdobyły Szalinpu, odległe od Mukden o około 20 klm. na zachód, i obsadziły okolicę.

3-ci marca upłynął na atakowaniu wszystkich zachodnich pozycji rosyjskich. Noc przeszła względnie spokojnie, a 4-go o świcie znowu powtórzyły się ataki. Japończycy operowali koncentrycznie ku Mukdenowi, zachodząc od północnego-zachodu, wzdłuż drogi Simintin-Mukden i doliną Hunho od Szalinpu, oraz od południowego-zachodu od Czantan. Pomimo zaciętej obrony, Rosjanie, którzy — jak doniosły depesze — otrzymali tutaj posiłki, musieli się cofać. Nad ranem generał Nogi zajął Suchucziapu, pozycję oddaloną o 9 klm. od stacji kolejowej Sujatun pod Mukdenem, oraz pozycję Linszinpu o 2 klm. od toru kolejowego poniżej Sujatun.

Depesze podają, że dnia 5-go marca linja wojsk japońskich była oddalona od toru kolejowego już o 8 klm., to znaczy, że od piątku wyparli Japończycy Rosjan o 10 klm. ku wschodowi.

Podczas gdy na zachodzie losy Mukden i linii odwrótowej rosyjskiej dobiegają rozstrzygnięcia, centrum rosyjskie stawia na zagrożonych pozycjach rozpaczliwy opór. Główne walki toczą się koło Sahopu i wzgórza Putilowskiego; doniesienie *Lok. Anz.* z soboty, jakoby Japończycy zdobyli już to wzgórze, okazało się przedwczesnem.

Na froncie wschodnim operacje Kurokiego weszły w fazę decydującą. Wprawdzie wawóz Kautulin trzyma się jeszcze, ale prawe kolumny Kurokiego dotarły już do doliny rzeki Hun na wschód od Fuzzan, gdzie na prawym brzegu Hunho — jak donosi biuro Reutersa — odniosły świetne zwycięstwo nad dwiema dywizjami piechoty rosyjskiej.

Kuroki w dolinie Hunho — to znaczy: po upadku Mukden otoczenie i zamknięcie Kuropatkina. Zdaje się, że na ocalenie armji rosyjskiej przez odwrót — wnet będzie za późno.

Ostatnie dni Portu Artura.

III. »Gdyby ktoś postronny mógł przedostać się do Portu Artura w drugiej połowie grudnia, zdumiony byłby spokojnem, nawet obojętnem zachowaniem się jego mieszkańców wobec rozmaitych nieprzyjemności życia miejscowego, jak np. bomb, pożarów. Nawet straty w ludziach mało robiły wrażenia. Wciąż napięte nerwy zmęczyły się już i trzeba było czegoś nadzwyczajnego, aby wyprowadzić ludzi z tej chorobliwej równowagi. Takimi wypadkami była śmierć gen. Kondratienki, poddanie się fortu Nr 2 i zdopycie fortu Nr 3.

Fortu drugiego Japończycy przez czas długi nie decydowali się zająć, z obawy naszych min i siedzieli tam tylko ich ochotnicy. Po upadku

A. K. GREEN.

STRASZNA GOSPODA.

Przekład z angielskiego.

7

(Ciąg dalszy).

— Dlaczego wszakże wiadomość ta tak panią do głębi porusza? Przecież to nic takiego okropnego dowiedzieć się, że dom zawiera niewyzyskaną kryjówkę, którą zużytkowałoby się, gdyby się o niej wiedziało?

Nie bylam zdolna wypowiedzieć słowa. Ogarnał mnie lęk szczególny i byłabym pragnęła mieć w tej strasznej godzinie, jaka mnie czekała, przy sobie Burritta, niestety, już od lat kilku umarłego.

— Zobaczmy, czy też jestem dobrze poinformowany — ciągnął dalej pan Tamworth. — Może wszystko polega na pomyłce. Jeśli ukryta alkowa wogóle istnieje, musi się znajdować za kominem. Czy mam szukać otworu.

Potrząsnęłam gwałtownie głową. Nie czułam się jeszcze tak silną, by mózdz zacząć poszukiwania. Potrzeba mi było przygotowania.

— Najpierw, niech mi pan opowie, w jaki sposób wogóle dowiedział się pan coś o tym pokoju — prosiłam.

Przysunął się do mnie z krzesłem.

— Dlaczego nie miałbym pani opowiedzieć tej historii? — rzekł z wielką uprzejmością. — Otóż, przed laty spędziłem kiedyś jedną noc w gospodzie na Long Island... była podobna do gospody pani. Podróżowałem bez towarzyszy, ale w izbie gościnnej zastałem wesołe grono, do którego przyłączyłem się niebawem. Rozmowa toczyła się zarówno o gospodach wogóle, jak i o romantycznych legendach, przywiązanych do tej lub owej, położonej przy samotnej drodze, oberży, każdy z obecnych miał jakąś zabawną czy też pełną grozy przygodę do opowiadania i gawędziliśmy tak aż po północy.

Tylko mężczyzna jakiś o ponurem spojrzeniu, siedział milczący i odłączony od innych, nie troszcząc się o towarzystwo. Jego zachowanie się stanowiło taką uderzającą sprzeczność z ogólną wesołą rozmownością, że niebawem zwrócił na siebie powszechną uwagę i niejeden z rozbawionych gości zapytał go, czy nie może również opowiedzieć jakiej anegdoty. Na wszelkie pytania wszakże odpowiadał grzecznie ale przecząco; widocznie nie chciał nawiązywać z nikim bliższych stosunków. Dopiero gdy towarzystwo się rozeszło i pokój opustoszał, ów jegomość przerwał milczenie. Ze szczególnym uśmiechem na ustach zwrócił się do mnie i rzekł:

— Nudne, blahe historie! Mógłbym ja opowiedzieć o zupełnie innej jeszcze gospodzie, która ma naprawdę romantyczną przeszłość.

— Co! — zawołałem żywo — niechże pan zatem dłużej nie milczy i daremnie nie wystawia mojej ciekawości na ciężką próbę!

Nieznamy przybrał minę obojętną.

— Ach, niewarto o tem mówić... — rzekł; znam gospodę, tj. dzisiaj jest tam »gospoda, gdzie w samym środku budynku umieszczona jest skryta alkowa w taki sposób, że nawet sam właściciel odnalazłby ją z trudnością. Musiałby mieć najdokładniejsze wskazówki od tego, który dom budował. Ja go znam. Był to Anglik, który chciał się wzbogacić przemycaniem towarów, co mu się udało. Wprawdzie często miano go w podejrzeniu, ale nigdy nie zdołano dowieść mu niczego, gdyż przechowywał w ukrytej alko wie przemycane towary. Teraz posiadłość jest sprzedana... Kto wie czy nie spoczywają w alko wie różne zapomniane skarby. Nie jest to niemożliwe, wartoby tę rzecz zbadać... jak pan sądzi?

Potwierdziłem skwapliwie. Zdawało mi się, że w przebiegłej twarzy nieznanego odnajduję wyraźne ślady, iż jest on bliższy temu Anglikowi, niżby chciał się z tem zdradzić. Zapytałem go ze zdziwieniem, jak to można w zwy-

czajnym domu umieścić kryjówkę, i to większych rozmiarów, w taki sposób, żeby nikt się tego nie domyślał nawet. Zamiast odpowiedzieć, nieznamy wziął ołówek i papier i, przy pomocy kilku linii, wyjaśnił mi tajemnicę budynku. Gdy zauważył, z jakim zajęciem śledzę jego opowiadanie, dodał:

— Co jest ukryte, to można znaleźć, oczywiście, jeśli się o tem wie. Ale w tym wypadku tajemnica najprawdopodobniej została tak ściśle zachowana, że nikt tam niczego nie szukał. — Tem lepiej!...

Przeglądałem się ciągle planowi.

— A więc ta ukryta alkowa położona jest między tym pokojem, — rzekłem, wskazując palcem, — a tymi dwoma. Ale, gdzież jest wejście?

— Tędy, — odparł i pokazał mi punkt odpowiedni ołówkiem. — Dziwaczna to staroświecka komnata, której ściany wyłożone są dokoła taflami dębowymi. Niejedną ucztę spożyli tam wesoło dzielni urzędnicy państwowi na koszt właściciela, przeszukawszy poprzednio, daremnie dom cały i nie znalazłszy ukrytych towarów. Stawiali z pewnością kieliszki na rzeźbiony gzems kominkowy, nie przeczuwając, że po za nim leżały stopy najkosztowniejszych towarów.

— A teraz tam jest gospoda? — spytałem.

— O ile wiem tak.

— Chciałbym, tam kiedy zajechać.

— Jestem pewien, żeś pan w niej już był.

— Przecież to chyba nie ta, w której siedzimy? — zawołałem nagle, oglądając się ciekawie.

— O nie! — odparł; — tamta gospoda położona jest nad Hudsonem, o jakie pięćdziesiąt mil po za Albany: nazywa się »Pod Portem szczęścia«. Teraz prowadzi tam gospodarstwo kobieta i ma powodzenie. Może ona wykryła alkowę. — Wstał, z widocznym zamiarem zakończenia rozmowy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

fortów, Port Artura bronił się tylko za pomocą drugiej linii obronnej, wzniesionej i uzbrojonej już w czasie oblężenia.

Wszystko w zatoce zostało zbombardowane. Pancerniki i krążowniki leżały na wybrzeżu. Nocami kręcili się koło nich ludzie, zakładając miny, mające zniszczyć okręty w razie poddania się fortecy. Bliski jej upadek odczuwany był przez wszystkich i należało postarać się, aby nieprzyjaciel nie mógł z okrętów skorzystać. Na przystani admirałkiej widać było kilkanaście ogromnych jam, wydrążonych przez bomby 11-calowe. Dom komendanta fortecy był zburzony. Wszędzie pusto, nie widać żywej duszy. Koło bramy stoi tylko jak dawniej żołnierz na straży. Przy naszym przejściu prostuje się, ale honorów nie oddaje, — bo brak mu prawej ręki.

— Gdzież to cię tak urządzili?

— Na reducie Kuropatkina, panie poruczniku. Byliśmy przy armatach, a »on« zaczął bombki ciskać. Chciałem odbić jedną z nich ręką, ale wybuchła...

Po tym wypadku poleżał w szpitalu, wrócił do zdrowia i jako kaleka, wyznaczony został na spokojne miejsce. Trzeba co prawda dodać, że w wilę tego dnia na temsamem spokojnym miejscu, pocisk zabił Chińczyka i ranił żołnierza, ale to się nie liczy. Nie codzień przecież bywają takie wypadki.

Wychodzimy przez bramę do Starego Miasta. Niema tam ani jednego domu całego: to dach przebity, to ściana rozwalona, to wreszcie gżems pochylił się nad ulicą i zagraża nieostrożnemu przechodniowi.

Wszędzie sterty gruzów i ogromne jamy. O szybach niema co mówić; jeśli dom jest jeszcze zamieszkały, to okna zaklejono zwykłym papierem. Klub marynarzy przeniesiony został do małego domku klubu tenisowego, ponieważ dawny lokal został zburzony. Odlamek bomby trafił wówczas w sam środek rondla z zupą, przebił dno i zostawił bez obiadu dziesięć osób.

Klub marynarzy mieści się w niskim, długim pokoju, zajęty w znacznej części przez ogromny stół. Pośrodku jednej ze ścian ulokowano piec żelazny, rozpalony niemilosiernie. Urządzenie nie odznacza się jednolitością, kieliszki rozmaitych kształtów, ale na stole mieści się porządna liczba przeróżnych słoików z sosami angielskimi. Mielśmy ich dość aż do końca oblężenia, a sos »kabal« był dla wielu jedynym lekarstwem na skorbut. Na bufecie grzybki, kapusta kwaszona i rzodkiewka. Tu też mieści się wspaniały poleć cielęciny, aż zanadto wielki, jak na ciełe.

— Czyżby to była konina? — zapytujemy bufetowego.

— Nie, panie. W tych dniach zabito mularza. Panowie bardzo chwalą.

— Czyście czasem nie zabili najszcześliwszego osła? — zapytuje.

— Cóż to był za osiel?

— Jaktó, naprawdę nie wiecie? W forcie Gniazdo Orła, kiedy zabity został Wilhelms i zniszczona cała jego baterja, znajdowały się dwa osły. Jeden uciekł na samym początku strzelaniny, drugi zaś wszedł na parapet i cały czas stał, patrząc ponuro na dół. Dokoła pękały granaty, wybuchały szrapnele, armaty zostały zepsute, a on miał zaledwie ucho zadrażnione. Przestał tak ze trzy godziny.

Pomału schodzą się oficerowie na obiad. — Niekiedy zajrzy ktoś z pozycji przednich.

— Co nowego?

— A nic, Japończycy podkopują się pod nas.

— A cóż, my nawet nie przeszkadzamy?

— Jak przeszkadzać, kiedy niema pocisków?

— Jak podejść zupełnie blisko, zaczniemy rzucać bombki.

W klubie wszyscy siedzą spokojnie. Dach nad głową oddziaływa ogromnie dodatnio, nawet wtedy, gdy wcale nie daje ochrony przed pociskami. Kiedy bombardowano torpedowce, musiałem być na pokładzie i doznawałem ogromnej ulgi, wchodząc do kajuty, chociaż pokład krążownika nie mógł mnie zabezpieczyć nawet od najmniejszego pocisku.

Strzelaninę słycać cały czas; niekiedy przyłączają się do niej odgłosy salw karabinowych i charakterystyczny trzask dział Maxima.

Wchodzą nowe osoby:

— Na pozycjach coś się znowu dzieje. Zdaje się, że Japończycy szturmują. Zażądano rezerw.

Kilka osób wstaje i wychodzi, pozostali siedzą spokojnie. Przestano już liczyć te szturmki... Japończycy zajęli się fortami, to przynajmniej przestaną strzelać do miasta. Wyrachowanie to dotychczas nigdy nie zawiodło. Można zatem skorzystać ze spokoju i zająć po sprawunki do sklepów.

Sklepy są istotnie otwarte. Prawda, że poprzednie ich lokale zostały zburzone i część towarów została przytem zniszczona, lub zatona. Ale pozostałości przeniesiono do domów, które ocalały, przybito jakikolwiek szyldzik i — handel idzie. Zdarzało się, że strzelanina zaczęła się w godzinach nieprzewidzianych, wówczas cbać, i kupiec, i nabywca, uciekali do najbliższych mieszkań podziemnych. Ciepłego mieszkania i konserw nie można było nigdzie dostać. Nie było waty i ranionych opatrywano przy pomocy rozstrzępionych sznurków lnianych. Pozostawało piwo, kawa, kakao, perfumy, nieco

naczyń i przedmioty konfekcji damskiej. Mydło było niezmiernie drogie. Porucznik Ławrow próbował warzyć mydło z najrozmaitszych odpadków, ale zdołał przygotować zaledwie 200 pudów: z początku brakowało materiału, a następnie i sam on poległ na Górze Wyokiej. Zresztą załoga radziła sobie przy myciu i praniu bielizny za pomocą sody.

Wiele kłopotu było z pieniędzmi. Kiedy Port Artura został odcięty, okazało się, że jest w mieście niewiele gotówki. Niepokojono się nawet, w jaki sposób wypłacana będzie pensja. Ale potem bank rosyjsko-chiński puścił w obrót przekazy na 3, 5, 10, 25 i 100 rubli i papierki te kursowały jak pieniądze. Przyjmowanie ich było obowiązkowe.

ZE ŚWIATA.

Obstrukcja... kolejowa. Przez kilka dni trwała we Włoszech jedyna dotąd w swoim rodzaju obstrukcja, mianowicie obstrukcja personalu kolejowego. Ruch ten został spowodowany nowym regulaminem, z którego służba kolejowa jest niezadowolona i którego wprowadzeniu postanowiła zapobiedz w jakibądź sposób. Na razie wstrzymano się od strejku, a chwyciono się broni obstrukcyjnej. Polegała ona na doślownym wykonywaniu wszelkich przepisów bardzo starego regulaminu, które stosowane beżmyślnie lub ze złą wolą, muszą absolutnie doprowadzić do śmieszności. Tak więc przed odejściem każdego pociągu rozpoczyna się szczegółowe badanie lokomotywy i wozów. Jest to oczywiście zgodne z postanowieniem regulaminu, ale personal kolejowy wykonywał to postanowienie z niebywałą pedanterją, badając każdą śrubę, każdy wentyl, co powoduje opóźnienie każdego pociągu o godzinę i więcej. Wreszcie badanie ukończone; pociąg mógłby ruszyć z miejsca. W tej samej chwili jednak rozpoczyna się szykana ze strony zwrotnicznych. Każde opóźnienie pociągu wzdłuż całej linii musi być zakomunikowane zwrotniczym. Dotychczas działo się to za pomocą sygnałów dzwinkowych i odbywało się dość szybko. Obecnie — znowu zgodnie z regulaminem — żądają zwrotniczy, aby opóźnienia komunikowano im na osobnym formularzu. Nowa godzina opóźnienia. Ale zwrotniczy wyszukali w regulaminie jeszcze inną szykanę. Nie pozwalają oni na przesuwanie wagonów na 20 minut przed nadejściem pociągu, a że na większych stacjach pociągi kursują dość często, więc w rezultacie gromadzi się na torze coraz większa liczba wagonów towarowych i próżnych. Aby to przesuwanie jeszcze bardziej utrudnić, powołano się na przepis, że podczas przesuwania musi iść za wagonami

Kronika literacko-artystyczna.

* **Nowości teatralne.** Nieznany dramat Gerharta Hauptmanna pt. »Elga«, wystawiony w ubiegłym tygodniu poraz pierwszy w berlińskim teatrze Lessinga, związany jest pośrednio z dziejami Polski. Polskość jest wprawdzie tylko w kostjumie, nie w istocie konfliktu, ale rzecz ma być zaczerpnięta z prawdziwego zdarzenia z czasów Sobieskiego. Tak przynajmniej twierdzi Grillparzer, na jego to bowiem nowelli »Klasztor pod Sandomierzem« osnuł Hauptmann swoją »balladę dramatyczną«. Tak najwłaściwiej można naby nazwać to dzieło zamierzone na wielką skalę, a wykonane tylko w pierwszej części. Fragment ten wszakże stanowi dla siebie całość dramatyczną, okrągłą i prawdopodobnie Hauptmann nigdy go nie uzupełni. To co jest dorównywa najlepszym dziełom Hauptmanna, tak co do siły napięcia dramatycznego, jak co do piękności stylowych. Rzeczywiście powstała »Elga« w najlepszej epoce twórczości śląskiego poety, bezpośrednio po »Florjanie Geyerze« (1896) i do ostatnich czasów spoczywała w tece wśród niewykończonych manuskryptów. — Oto treść fragmentu.

Do klasztoru w województwie sandomierskiem przybywa nocną porą rycerz ze swoim giermkim. Pełen młodzieńczej radości z życia, chciałby rozprószyć posępne myśli, jakimi natchnął musi ponura cęła i spędzić noc przy puharze dobrego wina. Cichy zakonnik pełni rolę gospodarza, odmawia odpowiedzi na ciekawe pytania rycerza, wszelako daje poznać, że zagnały go do klasztoru burze życiowe i że w okrągłej wieży, widocznej z okna, spełniło się przed laty straszne przeznaczenie.

Wrażenia tajemniczych słów mnicha i wspomnienia, przywiązane do celi w wieży, mającą się rycerzowi we śnie fantastycznym obrazem przeszłości. Widzi hrabiego Starzeńskiego, który za czasów Sobieskiego był dumnym wojo-

wnikiem i małżonkiem najpiękniejszej kobiety. Zona jest wzorem wierności, obsypuje męża pieśszotami, ale w nocy miewa w wieży schadzki z towarzyszem lat dziecięcych, Ogińskim, którego porzuciła dla bogatszego. Hrabia wykrywa zdradę i każe Ogińskiego udusić w wieży, poczem chcąc mieć oczywisty dowód sprzeniewierzenia, prowadzi żonę do łoża zamordowanego kochanka. Piękna Elga nie stara się nawet zapanować nad serdeczną rozpaczą, rzuca się na trupa z jękiem boleści i z przekleństwem dla męża.

Senne marzenie pierzcha, — o szarzejącym świecie budzi się rycerz i przerażony strasznymi widzeniami ucieka z ponurego klasztoru.

Z dziedziny romantycznej legendy wielki skok do dramatu społecznego, do obrazu nędzy współczesnej, wielkich tragedji w małych stosunkach. W tym kierunku jednak zanotować należy wystawienie dramatu, jeżeli nie sławnego, to przynajmniej bardzo głośnego. Zakazana przez cenzurę francuską w r. 1901 sztuka Brioux'a *Les Avariés*, ukazała się w paryskim teatrze Antoine'a. Na nazwę tytułu dość trudno znaleźć odpowiednik w języku polskim. Dosłownie »Uszkodzeni«, możnaby powiedzieć także »Zarażeni«, wreszcie w dalekiej przenośni »Wydzieńczeni«, — ale wszystko oznacza zaledwie w przybliżeniu pojęcie przywiązane do słowa francuskiego.

Brioux pozostał sobie wiernym, tak dalece wiernym, że swoją formułę estetyczno-moralną doprowadził niemal do absurdu. Według niego, scena jest kazalnica, z której zdobyte naukowe, ma się w plastyczny sposób uprzystępniać ogółowi. Tą myślą kierowany Brioux w »Ucieczce«, zajął się sprawą dziedziczości, w »Kołysee« wystąpił przeciw rozwodom, w *Petite Amie* dotknął delikatnego stosunku pracodawcy do kobiety pracującej, w »Zastępczyniach« (*Remplacantes*) głosił gorąco konieczność karmienia dzieci przez same matki. We wszystkich tych sztukach element artystyczny równoważył się

jednak przynajmniej z tendencyjnym, o ile nad nim nie górował. W *Avariés* zajmuje się Brioux strasznymi skutkami dziedzicznych chorób trujących i degenerujących całe przyszłe pokolenia. Punkt ciężkości przesunął się tu już tak zasadniczo na stronę moralizatorskiego kaznodziejstwa, popieranego dowodami naukowymi, że krytyka określa sztukę, jako napisaną nie atramentem, lecz jodoformem. Ponieważ zaś teatr z atmosferą jodoformową stanowczo pogodzić się nie może, sztuka upadła po niewielu przedstawieniach.

Dramatem społecznym w pełnym słowa znaczeniu, bez tendencyjnych dygresji, ale w tendencyjnym duchu będzie zapewne nowa sztuka Gorkiego, wykończona w więziennej celi Petropawłowskiej twierdzy. Nie wystawił jej dotąd żaden teatr i niewiadomo czy prędko wystawi, gdyż w razie manuskrypt przywłaszczyła sobie policja rosyjska. Wiemy o niej to, co Gorkij po uwolnieniu mówił do korespondenta londyńskiego *Standarda*. Tytuł sztuki »Dzieci słońca«.

Ideą przewodnią nowego dramatu — mówił Gorkij — jest przepaść, jaka dzieli wykształcone klasy rosyjskie od biednego ludu. W pewnym domu mieszka uczone zajęte dziełem zupełnie bezpożytecznym, mianowicie stworzeniem Homunkulusa. Razem z nim żyje artysta, marzący o wielkim ideowym obrazie. Tych ludzi nazywam »dziećmi słońca«. W tym samym domu w suterrenach mieszkają robotnicy, ludzie napwół dzicy, uginający się pod ciężarem pracy. Dramat mój przedstawia rozterki i nieporozumienia między tymi oboma rodzajami mieszkańców domu. Ideą jest to, że nie można marzyć o prawdziwym szczęściu społecznym wśród takich stosunków, gdzie połowa Rosji jest bogata i cywilizowana, a druga połowa tkwi w ostatecznym barbarzyństwie.

i lokomotywą urzędnik ruchu. Ten zwykle nie śpieszy się wcale i idzie spacerowym krokiem, wskutek czego manipulacja odbywa się niesłychanie powoli.

Wszystko razem wpływało na ogromne zmniejszenie ruchu kolejowego. Dzięki wyczerpaniu wszystkich postanowień regulaminowych, nie mogła krążyć nawet połowa pociągów, zaznaczonych w rozkładzie jazdy, a i te były zmuszone stać nieraz po kilka godzin przed stacją, zanim tor przynajmniej częściowo się opróżnił. Zachodziła też ciągle obawa katastrof i zderzeń, bo prowadzący pociąg nie był nigdy pewny, czy zwrotniczemu doręczono już formularz i czy zwrotnica jest ustawiona...

Strejk skończył się, gdy ustąpił gabinet, który chciał przeprowadzić ustawę ograniczającą prawa robotników.

Dom w obłęzieniu. W samym środku Paryża położona ul. Parmentier była w tych dniach widownią obłęzenia domu przez tłum policjantów i gwardji municypalnej. Załogę owej twierdzy niezwyklej stanowił jeden tylko człowiek, pomimo to zamieniono przeszło sto strzałów rewolwerowych i obłęzenie trwało 7 godzin. Obleganym był niejaki Albert Pouillard. W domu, którego bronił tak uporczywie, mieszkała wybrana jego serca, panna Ribot. Zakochany wyznał jej miłość i oświadczył się o jej rękę, otrzymał jednak odkosza. Rozgniewany tem przyszedł uzbrojony w rewolwery i pełną kieszeń ładunków. Spotkawszy pannę na schodach, wystrzelił do niej 12 razy, raniąc kilkakrotnie. Nieszczęśliwa upadła, brocząc krwią, a Pouillard usiłował uciec na ulicę. Zastąpiono mu jednak drogę, wrócił więc i, dostawszy się na dach domu, usadowił się tam, groząc zastrzeżeniem każdego, ktoby usiłował go ująć. Rozpoczęło się tedy obłęzenie. Pouillard strzelał z dachu do oblegających, oblegający zaś do niego. Strzały Pouillarda raniły trzy osoby z publiczności, przyglądającej się walce, policja natomiast nie zdołała trafić ani razu «załogi» twierdzy. W końcu jednak «załoga», uczuwszy zimno, głód i brak amunicji, postanowiła poddać się pod warunkiem, że nie ulegnie lynchowi. Otrzymałszy zapewnienie pod tym względem, opuściła twierdzę. Przeprowadzono ją pod silną eskortą do najbliższego komisariatu policyjnego.

Od Wydawnictwa.

»KSIĘGĘ ADRESOWĄ« m. Krakowa i Podgórze nabywać mogą nasi prenumeratorzy w Administracji »Głosu Narodu« po niższej cenie 3 kor. (cena księgarska 5 kor.) — Na kosztą przesyłki dołączyć należy 55 hal.

KRONIKA.

KALENDARZYK KOSCIELNY. Dziś wtorek, Słupa biczowania Pana Jezusa, Tomasza z Akwinu wyznawcy doktora kościoła i Felicji męczenniczki; we środę Poielec Jana Bożego i Boaty panny.
KALENDARZYK ASTRONOMICZNY. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 6 minut 12, zachód przypada o godz. 5 minut 30, długość dnia godzin 11 minut 18

»Kupujcie tylko u chrześcijan!«

Z KRAJU.

Sokół w Wieliczce. Z Wieliczki donoszą nam: Zapowiadany bal Towarzystwa gimn. Sokół w Wieliczce, odbył się dnia 4 marca 1905 w sali na szybie „Franciszek“, przy nader licznych udziale inteligencji tak miejscowej, jak i zamiejscowej. Tany przy dźwiękach muzyki salinowej rozpoczął polonezem druha naczelnik Sokola Swierczyński z p. prezesową Aywasową, poczem ukostjumowana drużyna odtańczyła krakowskie wesele, a następnie rozpoczęły się dalsze tańce.

W gronie gości zauważyliśmy p. starostę Szezerbińskiego, p. nadradcę Mümmlera, p. radcę Müllera, burmistrza p. dra Micińskiego i wielu innych.

Tańce prowadził z werwą druha Konrad Uhl. Do kadryla i mazura stawało około 50 par. Tańce przeciągnęły się do godz. 7 rano.

Z grona pań wyróżniły się pięknymi toaletami panie: Zub. i Gaw. z Podgórze, panny: Gr., Baż., Reich, wiele innych. Za część gastronomiczną balu należy się druhowi Gąsce zupełne uznanie. Czysty dochód przeznaczony na budowę własnej sokolnii wynosi około 100 kor.

W końcu zaznaczyć wypada, że kilku młodzieńców

uczestników zabawy z Krakowa, nie zupełnie się stosowało do wymagań balu.

Walne zgromadzenie Towarzystwa aptekarzy prowincjonalnych w Galicji, odbędzie się dnia 11 marca 1905 o godz. 3 po południu w hotelu Victoria w Przemyślu.

Prezes Alfred Weiss.

Tarnów 5 marca. (Z „Sokoła“. — Wiadomości djecezjalne. — Dla eksternistów). „Sokół“ tutejszy ogłosił nareszcie Walne zgromadzenie na dzień 17 względnie 19 marca. Mówimy nareszcie, bo od dwóch lat wcale nie odbywał Walnego zgromadzenia, ani wyborów, wydział był zdekompletowany, życie prawie zamarło, gimnastyka nie dopisywała, a czynną była tylko komisja zabawowa. Żałować wypada, że dopuszczono do tego stanu, że wydział i prezydium tak mało się zajmowali towarzystwem, które ma piękną tradycję i należy do najstarszych towarzystw sokolich w kraju. Natomiast prezydium, bez wiedzy wydziału bawiło się w jakąś dziwną do wytłumaczenia dobroczynność, względem towarzystw żydowskich i towarzystwa weteranów wojskowych. Towarzystwu ku wspieraniu żydowskiej młodzieży szkolnej udzieliło bezpłatnie sali. Tak samo towarzystwu weteranów wojskowych i to na zabawę taneczną!

Drobne wiadomości. Ks. Jan Czopek proboszcz w Jakubkowicach otrzymał odznakę kanoniczną. Egzamin na katechetę szkół średnich złożył przed tutejszą komisją djecezjalną ks. Michał Klamut pomocniczy katecheta wyższego gimnazjum w Nowym Sączu. W zjeździe austriackich katechetów w Wiedniu brał udział z Tarnowa ks. Walenty Gadowski, katecheta seminarjum nauczycielskiego i redaktor „Dwutygodnika katechetycznego“.

Eksterniści i eksternistki, którzy zamierzają składać egzamin dojrzałości w tutejszem seminarjum nauczycielskiem, winni wnieść podania do 31 marca. Do podania należy dołączyć metrykę, świadectwa szkolne, świadectwo zdrowia i moralności, krótki przebieg życia i wykaz dzieł przestudjowanych do egzaminu.

Nekrologja: W Tarnowie zmarli: Kazia Młynkówna, córka szanowanego prof. szkoły realnej w 4 wiośnie życia. — Ludwika Bednarczykowa, obywatelka, przeżywszy lat 50.

Tow. prawnej ochrony podatników. Ze Lwowa pisze nasz korespondent: Dnia 5-go bm. odbyło się tu pierwsze Walne zgromadzenie Tow. prawnej ochrony podatników przy wcale licznych udziale członków. Przewodniczył Jerzy hr. Baworowski. Ze sprawozdania (ref. dr Skobelski) dowiadujemy się, że młode Towarzystwo, pomimo trudności, jakie miało początkowo do zwaleni, rozwinięto w roku ubiegłym wydatną działalność. Centralne biuro lwowskie załatwiło blisko 2000 spraw różnego rodzaju, między temi 461 rekursów w sprawach podatkowych, z tych 420 z pomyślnym wynikiem. Sam oddział stanisławowski załatwił 912 spraw. Zajmowało się też Towarzystwo gorliwie sprawą rewizji podatku domowo-klasowego.

Towarzystwo liczy we Lwowie 1210 członków, oddział stanisławowski liczy 591 członków. W ostatnich czasach konstatuje się w Krakowie osobny oddział Towarzystwa.

Jako delegat powstającego krakowskiego oddziału zabierał głos dr Konstanty Lipowski. Po wyczerpującej dyskusji, dotyczącej ogółu opodatkowanych, przystąpiono do wyborów nowego zarządu. Prezesem wybrano Jerzego hr. Baworowskiego, zastępcami prezesa dra Konstantego Lipowskiego, prezesa Tow. właścicieli realności w Krakowie, p. Józeta Neumanna ze Lwowa, wreszcie wybrano piętnastu członków wydziału z obywatelstwa wiejskiego i miejskiego.

KRAKÓW, 7 marca.

Rekolekcje dla młodzieży rzemieślniczej odbędą się pod kierunkiem ks. Jarosława Rejowicza T. J. w kościele św. Barbary w dniach 13, 14, 15, 16, 17 (t. j. od poniedziałku do soboty włącznie) codziennie o g. 8 wieczorem. Spowiedź odbędzie się w sobotę od g. 5—8-ej. W niedzielę 19 b. m. o g. 8 Msza św. i Komunia św. Wielkanocna w kościele PP. Dominikanek na Gródku ul. Mikołajska 21.

Restauracja Wawelu. Prezydent miasta dr Leo otrzymał pismo od marszałka krajowego zawiadamiające, że pierwsze posiedzenie komitetu ustanowionego dla ułożenia ogólnego planu odbudowy zamku na Wawelu, odbędzie się we czwartek dnia 9 bm. w Krakowie. Członkowie komitetu zbiorą się tego dnia o godzinie 10 przed południem przy głównej bramie Wawelu i razem będą zwiedzać zamek. W godzinach po południowych tegoż dnia odbędzie się posiedzenie komitetu w sali Rady powiatowej.

Z Teatru miejskiego komunikują nam: Dyrekcja zawarła umowę z impresariem słynnej mimiczki i aktorki transkowskiej Charlotty Wiehé, która razem ze swoim towarzystwem wystąpi raz jeden na scenie Teatru miejskiego w d. 16 bm. Pani Wiehé grywała na początku sezonu z wielkim powodzeniem w jednym z najbar dziej wytwornych teatrów bulwarowych „der Capuciner“. Od stycznia odbywa ona turne artystyczne, zaczawszy się od południowej Francji; zatrzyma się na je-

den wieczór w naszym mieście i zakończy swą wędrówkę w Berlinie. Feljetonista Figara nazwał p. Wiehé wędrowną jaskółką, krążącą po całym świecie z lekkością i gracją. Trupa p. Wiehé składa się z kilkunastu osób, grywa kilkoaktowe komedje, kierownikiem jest p. Alcimes Leblanc. Wkrótce podamy szczegóły o repertuarze, w którym zaprodukuje się ta artystka.

Piąte przedstawienie „Uzty Herodyady“ Kasprowicza wypełniło teatr po brzegi. Wobec tego powodzenia dyrekcja zmieniła repertuar na bieżący tydzień. „Uzta Herodyady“ grana będzie d. 9 bm. we czwartek zamiast „Wilhelminki“.

Rozpoczęły się próby z 3-aktowej baśni poetycznej J. Germana, uwieńczonej na lwowskim konkursie Wydziału krajowego. Na moey układu, zawartego z dyrekcją teatru lwowskiego, akt 1 i 2 sztuki p. Germana przedstawiony będzie w pięknych dekoracjach pendzla p. Jasieńskiego, będących własnością dyr. Pawlikowskiego. „Lilith“ grana będzie w sobotę i niedzielę. Na widowisko popołudniowe w niedzielę wyznaczony został „Kopciuszek“ po cenach niższych do połowy.

Teatr ludowy będzie zamknięty aż do czwartku 9 b. m. z powodu wielkiego nakładu pracy, jakiego wymaga przygotowanie najnowszej sztuki S. Maskoffa (autora dramatu „Tamten“). Sytuacja i fakty w „Zaszumi las“ — są to rzeczy przeżyte przez autora, dzieje z jego życia, autentyczne, prawdziwe. W wykonaniu sztuki bierze udział cały personal teatru ludowego, autor zaś przyrzekł być obecnym na dwóch ostatnich próbach, aby wyrównać wszystkie nierówności, jakie przejawia się mogą w grze aktorów.

Dzisiejszy koncert Pabla de Sarasate i Berty Marx-Goldschmidt zapowiada się świetnie. Artystyczna para grała onegdaj w Wiedniu w wielkiej sali Towarzystwa muzycznego. Prasa wiedeńska pisze z entuzjazmem o wiecznej młodości i temperamencie mistrza.

We Lwowie grał Sarasate w niedzielę z niesłychanym powodzeniem. Wszystkie miejsca pomimo licznych zabaw i balów były rozsprzedane na kilka dni przed koncertem.

Wieczór humorystyczny A. Lelewicza. Znany artysta i reżyser teatru miejskiego we Lwowie p. A. Lelewicz przybędzie tymi dniami do Krakowa na jeden wieczór humorystyczno-operetkowy. W programie wieczoru są wyjątki i kuplety z arcyzabawnej operetki Lehara „Druziarz“ granej z wielkim powodzeniem w Krakowie w sezonie letnim. Oprócz tego przedstawi artysta wspaniałe typy charakterystyczne i monologi z kupletami jak: Fortuna, Djabel w Galicji, Jeleń, Skąpiec i t. p.

W „Przyjaźni“ odbyło się d. 5bm. amatorskie przedstawienie. Odegrano: „Wujaszka Alfonsa“ i Hania płacze, Jaś się śmieje“. Ta ostatnia operetka odegrana była z humorem przez wyborny kwartet amatorów: panią Zabawską (Hania), pp. Zabawskiego (Gottlieb) Armatysa (Mikołajek) i Pałasińskiego (Frycek). Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna.

Na dochód uczniów pod zab r rosyjskim odbył się w piątek d. 3 b. m., w sali „Przyjaźni“ wieczorek wokalnemuzykalny, urządzony staraniem młodzieży szkół średnich. Zajmujący program zgromadził liczną młodzież z rodzicami, a wskutek tego i dochód był okazały. Z programu zasługuje na wyróżnienie gra solowa na skrzypcach p. B. i deklamacja, wypowiedziana z wielkim uczuciem, pana Br. Wieczorek ten o poważnym nastroju zakończył się odśpiewaniem przez wszystkich zebranych na sali pieśni „Legjonów“. Dochód wynosił około 100 koron.

Z karnawału. Piknik akademicki w sali Saskiej zgromadził wczoraj bardzo liczne grono pań w gustownych toaletach, oraz okazały zastęp panów. Obecnymi byli między innymi delegat Namiestnictwa p. Adam Fedorowicz, radca dworu Sołnicki, prof. dr Krzymuski, prof. dr A. Rosner, dyr. dr A. Flatau, radca Władysław Swolkiew, wielu lekarzy, prawników i filozofów, a jedynie brakło teologów, ale to już brak chroniczny. Tańcom przygrywała muzyka 56 p. p. pod kierunkiem kapelmistrza p. Marka.

W salach pałacu „pod Baranami“ odbył się wczoraj bal hr. Stefanowej Zamoyskiej. Na balu przygrywała muzyka 13 p. p. pod kierunkiem p. Hocka.

Wreszcie odbyło się kilka zabaw mniejszych rozmiarów, a między innymi piknik młodzieży technicznej w hotelu „pod Różą“.

Zabawy trwały do samego rana, a wychodzących z balu spotykała niespodzianka, bo oto miasto pokryło się lekkim całunem śniegowym.

Wspaniały dar. Ś. p. Edmund Łoziński, pozostawił rodzinie w spadku piękny zbiór starych obrazów. Spadkobiercy zmarłego postanowili wszystkie obrazy, należące do tego zbioru, a posiadające większą artystyczną wartość, oddać na własność Muzeum Narodowego w Krakowie pod warunkiem, że zbiór ten umieszczony zostanie na Wawelu, jeżeli część zamku będzie obróconą na muzeum. Pomiedzy zbiorami muzeum, kolekcja ta ma tworzyć osobną całość, jako dar rodziny Łozińskich. — Na prośbę spadkobierców hrabia Pi-

Chcąc odpowiedzieć wszystkim wymogom PT. Publiczności, jak również skutecznie konkurować z wyrobami obcymi, powiększyłem znacznie pracownię wyrobów cukierniczych i otworzyłem FILJĘ przy ul. Florjańskiej l. 2 specjalnie dla sprzedaży cukrów. Pomimo znacznych kosztów z rozszerzeniem tem połączonych, ceny wyrobów moich, o dobroci których PT. Publiczność łaskawie sama zdecydowała raczy, są najprzystępniejsze i dla porównania przedstawiam mój CENNIK: Pół kilo cukrów 1 złr., pół kilo karmelków 50 ct., pół klg. herbatników 60 ct. — Przyjmuje zamówienia na torty w różnych gatunkach.

Z poważaniem **ADAM PIASECKI** KRAKÓW, cukiernia DŁUGA 10, — FLORJAŃSKA 2.

niński, pan Władysław Łoziński i profesor Bożo Antoniewicz, wybrali cenniejsze obrazy, zasługujące na umieszczenie w muzeum. Wybrano z kolekcji 40 obrazów. Są to, z wyjątkiem trzech obrazów szkoły holenderskiej, oryginały szkoły włoskiej i to przeważnie weneckiej z XXI, XVII i XVIII wieku.

Zbiór cały będzie bardzo pięknym wzbogaceniem Muzeum Narodowego w Krakowie.

Z Tow. „Polska Sztuka stosowana“. Walne zgromadzenie członków odbędzie się w niedzielę 19 bm. o godz. 4 pop. w gmachu Uniw. Jagiell. (Collegium novum), w razie braku kompletu, tegoż dnia o godz. wpół do 5 popołudniu. Porządek dzienny: sprawozdanie wydziału i komisji kontrolującej, wybory, wnioski i interpelacje członków.

Zarząd klubu prawników wyjaśnia na liczne zapytania, że zebranie towarzyskie w lokalu klubu 7-go bm. o godz. 7 wieczorem odbędzie się przy muzyce wojskowej.

Towarzystwo demokratyczne w Krakowie, grupujące się około p. Rottera i N. Reformy, odbyło w niedzielę posiedzenie przy bardzo nielicznym udziale członków, i uchwaliło jeszcze jedną rezolucję w sprawie zajść w Król. Pol. — Rezolucja ta, apoteozuje, cokolwiek sofistycznie ruch robotniczy, wzywa do składek na zapomogi narodowe dla uczniów średnich, z pod zaboru rosyjskiego.

Do sprawy tej powrócimy.

Jarmark wiosenny na konie rozpoczął się wczoraj w Krakowie w ujeżdżalni p. Targoskiego przy ulicy Rajskiej. Liczba koni jest tym razem mniejsza, jak w latach poprzednich z powodu wojny rosyjsko-japońskiej, wobec czego konie z Królestwa nie mogą być dostarczane na jarmark krakowski.

Tym razem znajdują się na krakowskim jarmarku jedynie konie paru obywateli galicyjskich, razem 9 koni rasy szlachetnej.

Proces st. komisarza policji Balickiego rozpoczął się dzisiaj o godz. 9-tej przed trybunałem przysięgłych.

Przypomnijmy pokrótce fakta, które spowodowały głośne w swoim czasie aresztowanie Balickiego. Prowadził on pod kierunkiem sędziego śled. dra Marowskiego dochodzenia przeciwko konduktorom podejrzanym o kradzież. Wówczas dokonał kilku rewizji, między innymi u Moczulskiego, przyczem skonfiskował podejrzaną kasę kredytową i książeczki Kasy oszczęd. — Zamiast oddać te walory do depozytu sądowego, zatrzymał je u siebie, a następnie zastawił w zakładzie Angelusa. Zastawy te wykupił dopiero pod naciskiem władz i osób interesowanych. Prócz tego pozostając w bliskich stosunkach z Angelusem, ostrzegł go o zamierzonej rewizji i umożliwił mu przez to ukrycie i zniszczenie wielu kompromitujących dokumentów; wreszcie pomimo nakazu sędziego śledczego, rewizji w mieszkaniu prywatnym Angelusa nie przeprowadził, a sądowi złożył fałszywy raport. Za to wszystko otrzymał, jak twierdzi oskarżenie, od Angelusa różne ulgi przy zastawach i 700 kor. w gotówce. Oprócz tego oskarżony jest Balicki o lekkomyślną krydę. Długi jego bowiem wynoszą przeszło 30.000 k. i nie mają żadnego pokrycia.

Czyny, zarzucone Balickiemu, podpadają pod kwalifikację nadużycia władzy urzędowej i sprzeniewierzenia.

Rozprawie przewodniczy radca sądu kraj. Windakiewicz, oskarża podprokurator dr Tokarz. Broni dr Seinfeld.

Losowanie przysięgłych III kadencji (kwietniowej) sądu krajowego karnego odbyło się w poniedziałek d. 6 b. m. w prezydium sądu krajowego pod przewodnictwem wiceprezydenta sądu kraj. nadradcy dra Djuniego Pogorzelskiego w asystencji radców apelacyjnych: Stanisława Gutkowskiego i Wilhelma Ursla, wobec zastępcy prokuratora radcy dra Chwalibogowskiego i delegata Izby adwokackiej dra Piotrowskiego, oraz protokolanta oficjała p. Gajdy.

I. Jako przysięgli główni wylosowani zostali: Bem Romuald, kominiarz, Birkenmayer Ludwik, urzędnik Tow. wzaj. ubez., Chwalibóg Andrzej, wł. dobr., Czerwiński Michał, agent handl., Grabowski Aleksander, malarz, Grymek Szymon, rolnik, Janeczek Wacław, kupiec, Kisielewski Augustyn, wł. real., Kowalski Jan, urzędnik Tow. wzaj. ubez., Krzyżanowski Kazimierz, wł. real., Lipezyński Józef, krawiec, Macudziński Jan, aptekarz, Madej Jan, wł. trafik, hr. Mycielski Edward, właściciel fabryki, Nickmann Juliusz, sprzedaż skór, Oraczewski Tomasz cieśla, Orlicz Franciszek buchalter, Osieciński Kazimierz Lubiec właśc. dobr., Pagacz Władysław fabrykant tutek, Porębski Stefan kupiec, Rapaport Józef wł. real., Rothhirsch Dawid wł. real., Różecki Roman urzędnik bankowy, Schiff Izaak wł. real., Seidner Jakób piekarz, Sękowski Karol wł. dobr., Sperber Filip kupiec, Stachowicz Wojciech wł. real., Staszczak Adam wł. real., Tuch Antoni malarz, Wickler Izaak Hirsch kupiec, Wójcik Franciszek rolnik, Zangen Ignacy dostawca furazju i Zegadłowicz Antoni kupiec.

II. Jako przysięgli zastępcy wylosowani zostali: Cettner Jan wł. real., Lichtig Barnech Ascher trafikant,

Lustbader Salomon kupiec, Mereziński Władysław stolarz, Sperling Juliusz urzędnik pryw., Szymański Włodzimierz urzędnik Tow. wzaj. ubez., Wajda Wincenty (Wojciech) rzeźnik, Wieszczek Stanisław właśc. realn. i Zweig Mojżesz Aron ślusarz.

Z sali sądowej. Podpalenie przez zemstę. 67 lat licząca wdowa Wiktorja Sikorowa, dożywotniczka w Żegartowicach, kobieta przykra i kłótliva, mieszkała w domu swojej córki Marjanny Spędziowej. — Spędziowa chcąc uniknąć ciągłych niesnasek, opuściła własny dom i przeniosła się do innej chałupy we wsi. Tem rozsierdzona Sikorowa zatliła zapalną i nią zapalona dnia 12 stycznia b. r. dach słomiany. Z tego pożaru spłonął dach domu i przylegającej stodoły, tak, że szkoda wyniosła 106 koron. Dochodzenie żandarma wykazało, że to Sikorowa dopuściła się zbrodni podpalenia, do czego się sama przyznała mówiąc wprost, że uczyniła to przez zemstę.

Z tego powodu Sikorowa zasiadła w poniedziałek na ławie oskarżonych przed trybunałem przysięgłych, pod przewodnictwem radcy Kulikowskiego. Sikorowa tak samo przed sądem przyznała się do winy, że zapaliła strzechę przez zemstę. Wobec tego, że Sikorowa już raz czy nawet dwa razy targnęła się na własne życie, trybunał uwzględniając wniosek obrony, przy pytaniu głównym o zbrodnię podpalenia, postawił pytanie dodatkowe: czy obwiniona popełniając czyn była w stanie nieprzytomnym. Ponieważ przysięgli oba pytania zatwierdzili, trybunał wydał wyrok uwalniający. Oskarżenie wnoszą radca Obtulowicz bronił dr Przeworski.

Wisielec. Dzisiejszej nocy powiesił się na drzewie w rowie fortyfikacyjnym za cmentarzem krakowskim nieznanym mężczyzna lat około 30 z klasy robotniczej. Przy trupie nie znaleziono żadnych notatek, któreby stwierdziły tożsamość osoby.

Oszuści. W ciągu ubiegłego tygodnia uwijało się po Krakowie dwóch młodych mężczyzn, którzy podawali się za kleryków z Królestwa, wyludzając w ten sposób różne datki. Gdy jednak zauważyli, że policja wpadła na ich trop, cichaczem umknęli z Krakowa.

NEKROLOGJA.

Ks. Henryk Jackowski, T. J., założyciel i długoletni rektor konwiktury chyrowskiej, zmarł wczoraj rano w Chyrowie. Był to człowiek niepospolity, wzór cnót kapłańskich, gorliwy patriota, prześladowany przez rząd rosyjski za misjonarską działalność wśród Unitów. Szczegóły biograficzne podamy później.

Pogrzeb odbędzie się w środę po południu w Chyrowie.

Gabryelski kupuje, sprzedaje i najmuje fortepiany, pianina, harmonje i pianole — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

Repertuar Teatru Miejskiego.

We wtorek: Koncert Pabla Sarasatego i Berty Marx-Goldschmidt.

We środę: „Mieszczanie“, dramat w 4 aktach Maksyma Gorkiego. (Ceny miejsc niższe).

We czwartek: „Uczta Herodjady“.

W sobotę dnia 11 marca po raz pierwszy i w niedzielę 12 bm. po raz drugi „Lilith“, bajka w 3 aktach, Juliusza Germana. (Nowa wystawa i nowe dekoracje pędzla Jasińskiego ze Lwowa).

W niedzielę pop. o 3 „Kopciuszek“. Ceny niższe do połowy.

DZIAŁ EKONOMICZNY.

Dostawę wąskotorowych lokomotyw, oraz parku wozowego do robót ziemnych przy budowie nowego dworca w Czerniowcach, które wykonuje przedsiębiorstwo budowy K. i E. Tauber, otrzymały fabryki urządzeń kolejowych firmy Roessemann i Kähnemann (oddział kolejek wąskotorowych Artura Koppela) Lwów, Praga, Wiedeń, Budapeszt.

Z Rosji.

Z Petersburga.

Petersburg 7 marca. (Tel. wł.) Omawiają tutaj fakt, że pierwszy manifest carski, akceptowany przez Pobiedonoscewa i ks. Meszczerskiego, był ogłoszony w *Gońcu urzędowym* bez wiedzy senatu. Z tego powodu senat zamierza przedłożyć carowi odpowiednie zastrzeżenie.

Reskrypt do Bułygina był zredagowany jeszcze za czasów ks. Mirskiego i miał być ogłoszony 19 grudnia.

W mieście panuje spokój.

Petersburg 7 marca. (Tel. wł.) Rada wojenna, która miała się odbyć pod przewodnictwem Dragomirowa, została odroczone.

Berlin 7 marca. (Tel. wł.) *Berl. Tygl.* donosi z Petersburga, że reprezentacja ludów ma być zwołana w jak najkrótszym czasie.

Strejki w Rosji.

Petersburg 6 marca. Skutkiem strejku, jaki wybuchł w kilku drukarniach, dzienniki *Rus i Pet. Wied.* nie wyszły.

Carycyn 6 marca. (Gub. saratowska.) Strejk, który wybuchł w Tow. Ural-Wolga, rozszerzył się na wszystkie drukarnie i fabryki. — Sklepy są zamknięte. Patrole wojskowe przeciągają ulicami. Robotnicy zachowują się spokojnie.

Eriwan 6 marca. — Przyszło tu dzisiaj do starcia pomiędzy mahometanami a Armeńczykami. **Wiele osób zabitych.**

Białystok 7 marca. Wczoraj na ulicy zabito piekarza, który nie chciał przyłączyć się do strejku. W szkole realnej i w gimnazjum, jakoteż w szkołach żeńskich, nauka odbywa się pod osłoną wojska. W mieście panika.

Zamordowano tu sprawnika powiatu.

Z Warszawy.

Warszawa 7 marca. (P. a. t.) Były generał-gubernator Czertkow jest poważnie chory.

W całym mieście panuje zupełny spokój. Patrole nie krążą już po ulicach.

Aresztowania w Warszawie.

Lwów 6 marca. (Tel. pryw.) Do *Słowa Polskiego* donoszą z Warszawy pod datą 4-go bm.: Aresztowania odbywają się w dalszym ciągu. Podobno wzięto w tych dniach z inteligencji 50 osób. Prócz znanych już nazwisk, znajdują się na tej liście: p. Stanisław Lewicki, obywatel ziemski z siedleckiego, sędzia gminny i organizator urzędzonego za pozwoleniem władz wsiu w sprawach szkolnych, współpracownik *Głosu*, p. Alfred Węgliński, nauczycielka panna Paszkowska, dr Zygm. Szymański, dr Zygmunt Kramsztyk. Ten ostatni został aresztowany tylko za to, że pragnąc wyjechać za granicę, wniósł podanie o paszport po polsku. — Redaktora Libickiego wypuszczono wczoraj wieczorem; przesiedział on w cytadeli tylko 8 godzin.

WOJNA.

Bitwa pod Mukdenem.

Mukden 6 marca. (Reuter.) Przybyli tutaj zbiegowie z drogi do Sinmintin i z okolicy na północ od Hunho. Japończycy, którzy zostali pojmani wczoraj przy końcu walki na wzgórzu zachodnim, byli tak wyczerpani, iż nie mogli nawet iść. Leżeli oni na pół żywi pod strażą. Ilustruje to, na jakie nadzwyczajne wysiłki zdobywają się Japończycy, posuwając się naprzód pod wodzą Nogiego.

Londyn 6 marca. *Daily Telegraph* donosi z Tokio pod datą 4 b. m.: Lody na Hunho spłynęły.

10.000 Rosjan stoi koło Laopijen, o 25 mil od Sinmintin.

Tokio 6 marca. (Reuter.) Marszałek Oyama prowadzi w dalszym ciągu na wielką skalę ruch okrężny około obu rosyjskich skrzydeł. Front armji jego tworzy ogromne półkole, którego podstawa opiera się o Szaho, prawe ramię sięga na wschód od Fuzzan zaś lewe wyciąga się na zachód od Mukdena. Marszałek Oyama coraz bardziej zacieśnia ten łuk. — Kuropatkin czyni rozpaczliwe wysiłki, aby powstrzymać napór marszu japońskiego na skrzydłach, prac ze swej strony na japońskie centrum.

Tokio 6 marca. (Urzędownie.) Marszałek Oyama donosi: Japoński oddział wyparł przed kilku dniami Rosjan ze stanowiska w Hsingting 15 mil na południowy wschód od Fuzszan (front wschodni). Rosjanie cofnęli się stąd na stanowiska położone o 15 mil dalej na południe. W tym punkcie toczy się obecnie walka.

W okolicy rzeki Szaho (centrum) ponowili Rosjanie ataki w nocy z dnia 3-go marca, zostali jednakże odparci. Japończycy prowadzą w dalszym ciągu silne ataki na terenie położonym na zachód od kolei i obsadzili obecnie obszar rozciągający się od punktu położonego o 5 mil na zachód od Szahopu, noszącego nazwę Wuczenying (koło Linszipu) aż do Sunfupu leżącego 8 mil na północny zachód od wymienionej miejscowości na prawym brzegu rzeki Hun.

Nasze wojska odparły stopniowo nieprzyjaciela, posuwały się na północ i przerwały linię obronną nieprzyjaciela.

Miodosytia Kazimierza Robackiego

Miód stołowy lekki butelka 50 cent.
Miód stołowy mocny butelka 60 cent.
Miód stołowy wytrawny butelka 70 cent.

Miód kuracyjny butelka 80 cent.
Miód esencja butelka 1 zlr.
Miód kopowiec butelka 1 zlr. 20 cent.

założona roku 1842 w Krakowie
Sławkowska 1. 26, poleca

Miód kasztelański butelka 1 zlr. 50 cent.
Miód maliniak butelka 1 zlr. 50 cent.
Maliniaki. Wiśniaki. Dereniaki.

ską, która się rozciąga od Czantan do Fangton. Następnie ścigano zawzięcie nieprzyjaciela. W pościgu osiągnięto już linię, która ciągnie się od Wucupu, leżącego 15 mil na południowy zachód od Mukdenu, aż do Tatsupu, położonego 13 mil na zachód od Mukdenu, oraz do Lamubho 3 mile na północ do Tatsupo.

Straty nieprzyjaciela podczas ostatnich dni są znaczne. Nasze zdobycze są wielkie — nie było jednak jeszcze czasu na zliczenie łupu. Wiem już, że magazyny mundurów rosyjskich w Tahantaj są w naszych rękach.

Mukden 6 marca. (Reuter). Rosyjskie prawe skrzydło rozpoczęło odwrót d. 1 marca po walce koło Czantau, na zachód od Sandsiapu. Przyszło do walki około Taotajtse, niedaleko od Matuman, w której Rosjanie zdobyli kilka karabinów maszynowych. Wśród jeńców japońskich, jakich pojmano, znajdują się żołnierze, którzy walczyli pod jenerałem Nogi pod Portem Artura. Straty Rosjan były ciężkie. Rosjanie zniszczyli koło Czantau cały japoński pułk ogniem szrapnelowym. Rosjanie spalili wszystkie zapasy paszy we wsiach na północ od rzeki Szaho. Japończycy zaatakowali Czantau od strony Santsiapu i przeszli równocześnie do ofensywy w kierunku od rzeki Liao. Zaskoczyli Rosjan zupełnie, gdyż Rosjanie sądzili, że Japończycy posługują się linią kolejową do Sinmintin, jako połączeniem od zachodu. Przypuszczają, że Japończycy byli w sile trzech dywizji i że nastąpi nadzwyczaj niespodziewane wydarzenie wojenne. Wiadomości, jakie obecnie Rosjanie otrzymali, przemawiają silnie za tem, że tylko trzy japońskie dywizje były czynne na froncie rosyjskim.

Sądzą, że nieprzyjacielskie wojska w ogromnej sile maszerują na Tienlin i że prawdopodobnie połączenie z Chinami zostanie odciętem.

Na rosyjskich pozycjach w centrum nic się nie zmieniło.

W Mukdenie panuje ożywiona czynność; wszystkie drogi roją się od kolumn wojska, ściąganego celem stawienia oporu jenerałowi Nogi. Wydarzenia na prawym skrzydle, rozgrywane się od trzech dni, zelektryzowały rosyjską armję.

Niuczwan 6 marca. (Reuter.) Uważają, że upadek Mukdenu jest bliskim. Wczoraj udało się jenerałowi Nogiemu odciąć oddział rosyjski, złożony z czterech sotni kozaków i 26 dział, który forsował sobie drogę do Mukdenu. Oddział ten Japończycy pobili i zmusili do odwrotu na Tielin. Inny rosyjski oddział, który również chciał dotrzeć do Mukdenu, został przez Nogiego pobity i cofa się na Tielin.

Według nadeszłych wiadomości Rosjanie przygotowując się na odwrót z Mukdenu, palą zapasy, nagromadzone na mukdeńskim dworcu kolejowym.

Londyn 6 marca. Korespondent Biura Reutera z głównej kwatery Kurokiego donosi pod datą d. 4 b. m. Japończycy utrzymują straszny ogień z dział ciężkich obłężniczych na ufortyfikowane pozycje lewego rosyjskiego skrzydła. Wydaje się rzeczą niemożliwą, aby szanse mogły dłużej oprzeć się działaniu olbrzymich pocisków.

Londyn 6 marca. Biuro Reutera donosi pod datą 5 tego b. m.: Japończycy odnieśli po drugiej stronie rzeki Hun świetne zwycięstwo, bijąc w oddzielnych walkach dwie przybyłe niedawno z Europy dywizje XVI korpusu armji i zadając im wielkie straty. Japończycy zdobyli wiele amunicji.

Londyn 7 marca. B. Reutera donosi z Mukdenu z dnia 5 b. m. wieczorem: Walka trwała bez przerwy całą niedzielę. Japończycy skoncentrowali swe siły ku Madiapu, na południowy zachód od Mukdenu, ale mimo swej waleczności nie zdołali Rosjan wyprzeć, którzy z nadzwyczajną zaciętością trzymali się w swych szanłach. Japońskie szrapnele pękały w obrębie półtora milowego obszaru przed mostem kolejowym na rzece Hun, w odległości wiorst od Madiapu. Most ten był prawdopodobnie celem zaciętego i nieprzerwanego ataku japońskiej artylerji. Rannych odsyłano koleją i wozami. O godz. wpół do 5-tej pop. słyszano ponownie strzały armatnie na północny-zachód od stacji mukdeń-

skiej, gdzie Kuropatkin właśnie rozpoczął atak na japońskie skrajne lewe skrzydło.

W nocy na niedzielę ponowili Japończycy ataki w kierunku Pienchiapudza na wąwóz Kautulin, oraz na Kaupajen i na inne na wschód położone stanowiska, ale bez rezultatu. Ostrzeżenie wzgórz Nowogrodzkiego i Putilowskiego trwało dalej, ale również bez skutku. — Straty rosyjskie wobec pięciodniowej zaciętej walki nie są nadmiernie wielkie; Japończycy ponieśli większe straty.

Petersburg 7 marca. (P. a. t.) Kuropatkin telegrafuje z d. 6: Na froncie przed Mukdenem panuje spokój. Na lewym skrzydle na prawym brzegu rzeki Hun koło Madiapu dziś rano Japończycy energicznie przeszli do ofensywy. Dwa ataki odparliśmy. Na północ od Madiapu walka trwa dalej, bez rezultatu. Wszystkie oddziały trzymają się walecznie. Centrum trzyma się na stanowiskach nad rzeką Sza aż do Szahopu. Na wzgórz Nowogrodzkie i Putilowskie wykonano w nocy ataki, ale bez skutku. Rano wykonaliśmy kontratak i zdobyliśmy 2 działa maszynowe. Nieprzyjaciel bez przerwy ostrzeliwa nasze stanowiska w okolicy Erdapu.

W nocy zaatakowali Japończycy Kandolizan, ustawivszy działa polne i maszynowe nad rzeką Sza. Wszystkie ataki odparliśmy. Wczoraj o 11-tej wieczorem zaatakowali nas Japończycy koło Kautulin, ale ich odparliśmy. Na skrajnym lewym skrzydle panował w nocy spokój.

Tokio 7 marca. B. Reutera donosi z d. 6 g. 3 popołudniu. Według nadeszłych z głównej japońskiej kwatery sprawozdań. Rosjanie stawili zacięty opór koło Singeczing na rozmaitych liniach obronnych w kierunku ku rzece Sza. Japoński oddział zaatakował wzgórz na północ od Pimujao. Japończycy obsadzili w niedzielę o g. 8 na wschód od linii kolejowej Lin-czjangtun. Część Rosjan wyparli do centrum wsi i tam ich otoczyli. Na zachód od linii kolejowej Japończycy zajęli w niedzielę rano Hauczangpao i pobliskie Siasuczziapao, poczem dalej naprzód się posuwają. Stacja kolejowa Sujtun stoi w płomieniach.

Petersburg 7 marca. Pet. aj. tel. donosi z Mukdenu z dnia 6: Wczoraj po południu o godzinie trzy kwadrans na piątą ponowili Japończycy ataki na szereg punktów naszego frontu, jednakże zostali odparci wszędzie. Najzaciętsza walka toczyła się na prawym skrzydle od Madiapu aż do Nuesintun, które rano obsadzono. Walka artylerji trwała do wieczora. Na południe od Madiapu na lewym brzegu rzeki Hun zaatakowali Japończycy Eltasse. Atak trwał do godziny 7 wieczorem. W centrum Japończycy posunęli się aż na zachód ku Sachepu. Nasze wojsko wzięło 100 japońskich jeńców przy kontrataku na wschód od wzgórz Putilowskiego.

Na lewym skrzydle trwają dalej ataki na pozycje koło Kandolizan i w pobliżu oddziału Rennenkampfa. Japońska kolumna, która posuwała się w kierunku wąwozu Kautulin, wstrzymała ataki i cofa się na południe.

Mimo mrozu, walka rozpoczęta d. 24 z. m. na skrajnym lewym skrzydle, a rozciągająca się na cały 120 wiorst długi front aż do Mukdenu, przyjmuje coraz groźniejszy charakter. Japończycy ponoszą znaczne straty. Stracili oni w rannych 15 000 ludzi.

Londyn 7 marca. (Tel. wł.) Tutejsze dzienniki twierdzą, że Kuropatkin jest już w takim położeniu, że tylko z nadzwyczajnym wysiłkiem i wśród wielkich strat zarówno w ludziach jak i w materiale mógłby się wycofać z bitwy. Sytuację, w jakiej się znalazły obecnie wojska rosyjskie, przepowiadali oficerowie amerykańscy i angielscy już przed trzema miesiącami.

Okazuje się teraz, że Oyama rozporządza większymi siłami w ludziach i działach niż Kuropatkin. Jego armja jest tak silna, że może równocześnie obchodzić oba skrzydła rosyjskie, a nadto w centrum przystąpić do decydujących ataków.

Dzienniki tutejsze podziwiają odwagę, z jaką piechota japońska idzie do szturmów. Wśród walczących jest bowiem wielu rezerwistów i rekrutów — mimo to biją się tak dobrze jak wojska, które już przeszły chrzest wojenny.

Petersburg 7-go marca. (Tel. wł.) *Rus i Now. Wrem.* przynoszą szczegóły bitwy wykazujące, że weszła ona już w fazę decydującą i rozstrzygnięciu losów całej wojny.

Wiedeń 7 marca. (Tel. wł.) *N. Fr. Presse* otrzy-

mała z Petersburga następującą depezę: Według autentycznych wiadomości, które tu nadeszły, Japończycy zaczęli ostrzeliwanie Mekdenu. Armja rosyjska częściowo w pełnym odwrocie, częściowo odcięta, broni się rozpaczliwie, aby oddalić jeszcze chwilę kapitulacji.

V-ta armja japońska.

Londyn 6 marca. *Morning Post* donosi z Szanghaju pod datą 4 b. m. Japończycy zamierzają utworzyć piątą armję z 8 dywizji, w sile 140 ludzi, z rezerw lat 1887—1891. Trzy dywizje tej armji wylądowały już na północno-wschodnim wybrzeżu Korei. Część tej armji ma maszerować na Władywostok, część zaś ma starać się obejść lewe skrzydło rosyjskiej armji w Mandżurji. Japońska rezerwa dla obrony kraju złożoną będzie z rezerw z lat 1884—1886.

Kłeska Rosjan a giełda francuska.

Paryż 6 marca. (Tel. wł.) Giełda tutejsza podobnie jak i sfery polityczne przyjmują objektivnie wiadomości o krytycznym położeniu Kuropatkin. Giełda jest zdania, że im prędzej Kuropatkin poniesie klęskę, tym prędzej nastąpi pokój, którego życzą sobie sfery finansowe. Im dłużej bowiem trwała wojna, tym bardziej będzie Rosja wyniszczoną, zatem dla Francji jako stały sojusznik bezużyteczną.

Akcja Japonji na morzu.

Londyn 6 marca. *Daily Mail* donosi z Hongkong pod datą wczorajszą: Niemiecki parowiec »Nubia« widział 4 bm. 100 mil na południowy wschód od Hongkong dwie japońskie eskadry. Pierwsza złożona z linjowców i krążowników w liczbie dziewięciu, jechała pełną parą w zwartym rzędzie z zagaszonemi światłami. Japończycy zwrócili reflektory na parowiec i odczytali jego nazwę. — Pierwszą eskadrę zauważono o g. 2 nad ranem. Drugą zaś eskadrę jap. złożoną z 13 wielkich okrętów wojennych widział okręt »Nubia« tegoż dnia popołudniu.

Londyn 6 marca. Według doniesienia *Morning Post* z Szanghaju, w Hakodate stoi japońska eskadra złożona z dwóch pancerników, dwu okrętów do obrony wybrzeży i 16 torpedowców i kontrtorpedowców oraz dwóch krążowników pomocniczych.

Wielkie składy węgla urządzili Japończycy na Formozie, która jest punktem oparcia dla floty. — Otoczono ją minami.

TELEGRAMY.

Nowy zamach w szkole.

Lwów 6 marca. (Tel. pryw.) Do *Słowa Polskiego* donoszą, że inspektor, radca Dworski, wyjechał z polecenia Rady szkolnej krajowej do Sambora, gdzie wydarzył się świeży wypadek zamachu ucznia na profesora. Uczeń V. klasy, Fried, strzelił do profesora Snopka, a potem sam sobie życie odebrał. Profesorowi nie się podobno nie stało. — Pogrzeb ucznia odbył się w niedzielę.

KURSY TELEGRAFICZNE.

WIEDEN 6-go marca. — (Giełda pop.) — Godzina 3.—. — Marki 117.—, Renta majowa 100/90, Weg. renta koronowa 98/16, Akcje austr. zakładu kredyt. 677/25, Akcje weg. 790/5, Akcje Anglobanku 258.—, Akcje Unionbanku 557/50, Akcje Länderbanku 468.—, Akcje kolei państw. 655/75, Lombardy 89.—, Akcje fabryki broni 576.—, Akcje tytoniowe 334.—, Akcje Alpiny 540/50, Losy sureckie 141.—, Ruble 253.—. Cukier (spok.) 35/25—35—spirytus (staby.) 48/60 80.—. nafta 40/60—41.

NADESLANE.

Kubryka „Nadesłane“ nie pochodzi od Redakcji, która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

Zwracamy uwagę Szan. naszych Czytelników na załączony do dzisiejszego numeru prospekt polskich wydawnictw Nadwornej Księgarni nakładowej w Wiedniu I, Seilergasse 4.

Najlepsze mleko alpejskie zawiera

NESTLÉ MACZKA DLA DZIECI

dla niemowląt, rekonwalescentów i chorych na żołądek

Póddawki do celów doświadczalnych a Kr. 1.— Dla P.T. Akuserek zawsze do dyspozycji gratis dawki próbne, fudziej

w Krakowie u Reima i Sp.

Do nabycia we wszystkich aptekach i droguerjach

Sw. Stanisław Kostka

czyście ku czci publicznej odsłonięty. — Reprodukje fotograficzne tegoż w formacie wizytowym, gabinet i foljo — są tylko w handlu dewocjonaljów *Kaz. Zajączkowskiego*, plac Marjacki 8 Kraków, do nabycia, po cenie 50 h., 80 h. i 2 kor.

Obraz od 1632 r. łaskami słynący w kościele św. Barbary w Krakowie, po mistrzowsku przez jednego ze słynnych malarzy do pierwotnego stanu przyprowadzony, i na nowo 21 stycznia b. r. uro-

Rzeczywiście najlepszym ze wszystkich dotychczas do prania białej bielizny i bawełnianej używanych środków, jak mydło, soda, proszek etc. jest SCHICHTA nowo wynaleziony

Ekstrakt do prania i maczania Marka „Pochwała gospodyń”

ZALETY:

1. Skracza do połowy czas potrzebny do prania. 2. Zmniejsza robotę do czwartej części. 3. Używanie sody staje się zbędnym. 4. Bielizna jest czystsza. 5. Jest dla rąk jako też dla bielizny zupełnie nieszkodliwy, za co ręczy podpisana firma. 6. Jest tańszy przez swą nadzwyczajną wydatność od wszystkich innych środków do prania.

Po jednej próbie okazuje się powyższy ekstrakt dla każdej gospodyni i praczki niezbędnym. WSZĘDZIE DO NABYCIA.

Jerzy Schicht w Aussig, największa fabryka tego rodzaju w Europie.

Tylko wtedy prawdziwy, jeżeli trójgraniasta flaszka zamknięta poboczną opaską (czerwony druk na złotym papierze).

DOTYCHCZAS NIEZROWNANY!! W. MAAGERA
prawdziwy oczyszczony

DORSCH
TRAN z wątroby
Miętasów
w prawnie ochronionym opakowaniu.

złoty, flaszka 2 K. biały flaszka 3 K.
WILHELMA MAAGERA
w Wiedniu. 3236-3-12

Badany przez najznakomitszych lekarzy, a wskutek łatwego trawienia szczególnie także dla dzieci polecony i zapisywany we wszystkich tych wypadkach, w których lekarz chce spowodować wzmocnienie całego ustroju, szczególnie piersi i płuc, przybytek wagi ciała, poprawienie soków, oraz w ogóle oczyszczenie krwi.

Do nabycia prawie we wszystkich aptekach i składach aptecznych austro-węgierskiego państwa.

Główny skład i rozsyłkę dla państwa austro-węg. ma
W. MAAGER w Wiedniu III. 3., Neumarkt Nr. 1.
Naśladownictwa będą sądownie ścigane.

TY
nie znajdziesz do pielęgnowania skóry, szczególnie aby usunąć piegę, a uzyskać czystą skórę lepszego i skuteczniejszego mydła leczniczego nad z dawną znane

mydło liliowe BERGMANNA

(Znak ochr.: 2-óch górników)
od BERGMANNA & Sp., TETSCHEN a/E

Do nabycia sztuka à 80 hal. u:

Apt. w Krakowie: Bartmański i Sp. F. Gralewski, Z. Marcin, Ksaw. Mikucki, M. Proń, W. Redyk, L. Rosenberg, K. Wiszniewski; Orog. Roman Drobner, Anast. Fronsz, J. Hanak, Arnold Reifer, Reim i Sp. J. Klemensiewicz, A. Pachuccki, St. Roznowski, F. Zowoth i Sp., J. Wiśniewski i Sp.; Mat. Hdig. Moritz Kreister; Orog. w Bochni: Jan Michnik, Stanisław Pawłowski; Apteki w Nowem Sączu: M. Gorzeckiego, R. Jakubowski, Orog. T. Kwieciński; Apt. w Rzeszowie: A. Karpiński, Klisiewicz, J. Kołodziejowski, Lazarz, Friedenberga w Podgórzu.

Prawdziwe Harceńskie

KANARKI

polecam: pierwszorządne **śpiewaki „Rollery”**, o głęboko grubofletow. d ugo ciągnącym tonie, śpiewające także przy świetle, sprzedaje po 6 i 8 zlr., według udosk. śpiewu 10 zlr. za sztukę; również **Samiecki harceńskie** do spustu po 1 i 150 zlr. — Wysyłam na prowinęję odwrotnie za zaliczką z gwarancją dostawienia zdrowych na miejsce przeznaczenia **6 dni próby**, wymiana dozwolona. — Mrówcze jajka litr 60 cent. i mole dla słowików.

JAN SZUFA Kraków, Florjańska l. 38, I. p. oficyny.

Udzielam lekcji

przedmiotów szkolnych uczniom i uczniom z pierwszej drugiej i trzeciej klasy szkół normalnych a zarazem lekcji muzyki. 277

Zarząd pasieki

Antoniego Kraińskiego
w Jezierzanach ad Czortków

wysyła wyborny kuracyjny lipcowy **m i ó d**

w 5 kil. blaszankach wszystko opłatnie po cenie 7 kor. i miody pitne i owocowe odszczególnione na kilku wystawach w 5 kil. blaszankach w cenie od 6,20—6,80 kor. Cenniki na żądanie bezpłatnie i franco.

Singera

maszyny do szycia

znakomitej jakości, sprzedaje z 5-letnią gwarancją 375

na wyplat w małych ratach

NIEMETZ i SP.

w Krakowie ul. Szewska l. 2, (pierwszy dom od Rynku).

Przyjmuje wszelkie naprawy. — Ceny niskie.

CZY PAN MIAŁEŚ DOBRY WZROK?

A czy siła pańskiego wzroku jest teraz słabsza? Tysiące listów dziękczynnych chwali w takich przypadkach codzienne stosowanie środka domowego ku wzmocnieniu nerwów i mięśni ocznych, jakim jest: **Fellera wonny fluid z essensji roślin z marką „ELSA FLUID”** wyszczególnionego na wielu wystawach i uznanego przez lekarzy.

12 małych lub 6 podwójnych flaszek K. 5, franko do nabycia u **E. V. FELLER**,
Stubica, Elsaplaz 50 Kroacya.

HEGEDÜS.

Rydze kiszzone

wysyła w 5-cio kilowych baryłkach po 4 kor. 376

Kaz. Kalendkiewicz
w LIMNOWER.

Woda kolońska fiołkowa

Juliana Józefowicza
poleca się 1546

jako dobra woda toaletowa z trwałym zapachem nieustępująca pod względem dobroci podobnym artykułom firm francuskich.

Flakony w cenie: K. 240 i 15, w Krakowie: u pp. Reima i Ski J. Hanaka i Spki, Zopotha i Ski R. Wiskidy; we Lwowie: u pp. A. Beacock, ulica Hetmańska L. 4, i P. Mikolasch i Spółka.

GŁÓWNY SKŁAD

Warszawa, Nowo-Senatorska 6.

Zakład św. Józefa

dla osieroconych chłopców

Kraków, ul. Karmelicka l. 66

poleca na sezon wiosenny:

nasiona warzywne, kłącze, cebulki i nasiona kwiatowe, sadzonki warzywne i kwiatowe, szczyby i krzewy owocowe, róże wysokie i niskopienne.

Wielki wybór roślin doniczkowych etc. Cennik na żądanie przesyłamy opłatnie.

JABŁKA 385

za 90 cent. wysyła franco do każdej miejscowości w monarchii koszyk 5-cio kilowy jabłek kuchennych, a za 1,25 zlr. stołowych.

Spółka sadowniczo-ogrodnicza w Tarnowie.

Dwa wózki

na resorach jeden nowy drugi bez, używany, i 3 szorki tania z powodu wyjazdu do nabycia. Kraków, Stradom Nr. 2. u szlifierza. 461

Proszę o wsparcie

WDOWA

z czworgiem małoletn. dzieci, (najstarsze 8-letnie, najmłodsze 6-miesięczne bardzo chore) prosi litościwie serca o jakakolwiek pomoc w niedoli. Adres: **Agnieszka Dąbrowska** Półwie Zwierz. 79. 112

Biaga o litość

staruszka, 84 lat licząca, wdowa po weteranie z r. 1831, mająca przy sobie nieuleczalnie chorą córkę, o wspomnienie jakimkolwiek datkiem. Łaskawe datki na ten cel przyjmuje Adm. „Głosu Narodu”. 817

WDOWA

po prywatnym oficjaliscie, osoba wiekowa, chora, nie zdolna do żadnej pracy, pozostająca bez środków do życia, błaga litościwie serca o pomoc. Łaskawe choćby najdrobniejsze datki prosi nadsyłać do Adm. „Gł. Narodu” dla Zarzyckiej.

Wdowa z 5-giem dziećmi

po mieszczeniu krakowskim znajduje się w okropnej nędzy i kołata drogą do serc litościwych o chwilowe wspomnienie. — Datki pod adr. „Dla 5-ga dzieci” przyjmuje Adm. „Głosu Narodu”. 299

DZIAŁANIE ODTŁUSZCZAJĄCE

nowa metoda do zewnętrznego i miejscowego usunięcia otyłości bez zmiany sposobu życia i odżywiania się bez zastosowania lekarstw, ażeby być szczupłym przy równoczesnym wzmocnieniu zdrowia, posługuje się tylko wynalezionym przez poważnego zakonnika prawdziwym, włoskiem

MYDŁEM URAL

Niema już dużego ciała, bioder, tylko młodociana smukłość, harmonijna figura i kształt tali pełen wdzięku, bez zmiany sposobu życia. Zupelnie bezpieczne, przyjemne i pojedyncze przed użyciem zastosowanie. Zadnych dyet, medykamentów, Naturalny preparat pod gwarancją bez żadnego wpływu na zdrowie. — Działanie zgodne z naturą. — Listy tylko pochwalne!

Mydło URAL wysyła się opłatnie i wolne od cła w pudełkach z dokładnym sposobem użycia, zawierających trzy większe kawałki po 250 gramów w cenie po 10 K., 6 sztuk 16 K., 12 sztuk 30 K., za pobraniem lub poprzednim nadesłaniem kwoty. Do kuracji potrzeba najmniej 3 sztuki. — Zamówienia adresować należy do wyłącznego fabrykanta:

Lodovico Pollak Mailand (Medyolan Włochy)

Od listów opłaca się 25 hal., karty 10 hal. — Korespondencya we wszystkich językach. 280

„Jeżeli kto kaszle w sposób rozpaczny, niech tylko zażyje Pastylek Geraudella”.

Dosyć jest raz spróbować, żeby się przekonać o skuteczności

PASTYLEK GERAUDEL'A

Nieomylnych w leczeniu Nieżyty, Kaszlu nerwowego, Zapalenia oskrzeli, Chrypki, Zakatarzenia, Irytacji piersiowej, Astmy, etc. — Niezbędnych dla osób, które zbyt głośno głos utrudniają. 3681 4 16

Bardzo użyteczne dla Palących.

Pudełko zawiera 72 Pastylek i sposób zażywania takowych. Do nabycia we Lwowie: w aptekach PP. Wewiórskiego i Ruckera; w Krakowie: w aptekach PP. Wiszniewskiego i Redyka.

Darmo i opłatnie Wysyła na żądanie próbki i cennik

wyrobów tkackich

Michał Miesowicz TKALNIA
w KOCZYNI

Na Wielki Post!

Księgarnia Katolicka
Dra Wł. Miłkowskiego

W KRAKOWIE
ulica św. Jana 1. 6 (Hotel Saski).
poleca

Chwila adoracji u stóp Pana Jezusa.
niepojęcie utajonego w Przen.
Hóstyj K. — 20
Godziny dwi adoracji Naj. Sakram.
w czasie 40-godz. nab. żeństwa
i na Boże Ciało K. — 20
Fabiani K. ks. Misja apostołska. Część
I. Nauki o pokusie K. 3.—
opr. w płótno » 4.—
Brodzicki T. ks. Kazan. pasyj. K. 3.60
opr. w płót » 4.60
Liguori Alfons ks. Przygotowanie się
do śmierci K. 2.—
opr. w płót. » 2.50
Luzerne ks. kardynał Homilje o mece
Pańskiej K. 3.—
Schouppé O. T. J. Dogmat o piekle.
wyd. opr. K. — 90
Schouppé O. T. J. Śmierć i jej nauki
w przykładach wyd. opr. K. 1.20
Uwagi nad męką Pańską. — wyjęte
z kazań najświetniejszych mow-
ców kościelnych K. — 60
Uwielbienie Pana naszego w Jego bo-
lesnej mece K. — 80
i wiele innych rozmyślań.

Na porto należy dołączyć 60
hal. Zamawiający wszystkie po-
wyższe książki otrzymują je franco.

Restauracja

wraz z wyszynkiem wódek i piwa,
bardzo dobrze prosperująca przy
jednej z najgłówniejszych ulic Kra-
kowa jest z powodu wyjazdu wła-
ściciela do sprzedania. Gotówka po-
trzebna 2000 złr. 457
Wiadomość w Adm. Głosu Narodu.

J. A. S. 15. 10. 1905.

ma do odebrania list na poczcie.
450

Droguerja

W miejscu klimatyczno-zdrowym jest
zaraz pod korzystnymi warun-
kami do wydzierżawienia e-
wentualnie sprzedania. Bliższa
wiadomość Sarmacja ulica
Szewska. 453

Kawaler

lat 37 religii
rym.-katol.
urzędnik większej prywatnej insty-
tucji, w której pozostaje przeszło
17 lat, obecnie zajmujący samodziel-
ne stanowisko z pensją 2600 koron
rocznie, poszukuje na tej drodze to-
warzyszki życia, posag wymagany,
dyskrecja zapewniona. 454
Korespondencja wraz z fotografią.
„Przyszłość“ poste-restante Kraków,
za okazaniem kwitu inseratowego.

Gorzelnik,

Poznańczyk, posiadający wyż-
sze studia gorzelnicze, chlubne
świadectwa z praktyki, jako sam-
odzielnego gorzelnika i rekomen-
dacje, pozostający 4 lata w Gal-
licji, znający się na najnowszym
urządzeniu techniczem i pro-
wadzeniu, poszukuje posady
stałej li we większej gorzelnii
od 1 lipca 1905 r., lub później,
może również przyjąć w tym
samym majątku kilka gorzeln
w administrację. — Na osta-
tniej posadzie (gdzie można
skonstatować), daje wydalki
przeciętnie 60% z 1 klg. skrobi
i to przy najgorszych war-
unkach. — Na żądanie może złożyć kilka
tysięcy koron kaucji, zgodzi się także na tantjeme.
Łaskawe zlecenia przyjmuje z grzeczności Zarząd
gospodarstwa stawowego w Takiówce, pow. Ko-
wyczyńskie. 455 6

W nowym gmachu Izby handlowej,

róg Basztowej i Długiej, będą
do wynajęcia od 1. października 1905 r.
lokale parterowe na sklepy i Zakłady prze-
mysłowe. 456 3

Wiadomość w Izbie handlowej.

Gmach pocztowy, Wielopole
12, II piętro.

Z piwnic ś. p. Jana Janigi w Krakowie

wysprzedają

**bardzo stare, prawdziwe i czyste wina
węgierskie Tokaje 8 putowe:**
w gąsiorach 9 litrowych z r. 1864 do 1878 r., we flaszkach od r. 1831 do r. 1874 i w beczkach po 133 litrów, oraz starą żytniówkę, starą, koniaki, rumy, araki, Malagi, wina francuskie. Cenniki i próbki starych win w beczkach na żądanie pocztą.

CENY BARDZO NISKIE.
MARYA JANIGOWA
Kraków, ul. św. Jana 1. 2.

3 korony za każdy adres!

któ mi poda, gdzie obecnie przebywa

1. Kazimiera Hempa, do niedawna zam. w Krakowie, Szlak 28 II. piętro
2. Teofil Andrysik " " " " Szpitalna 26 I. p.
3. Kazimierz Danusz " " " " Studencka 6
4. Wincenty Stemiński " " " " Karmelicka 10
5. Franciszka Barcik " " " " Graniczna 14
6. Jan Oremus " " " " Czysta 6, I p. ofic.
7. Karol Stuciński " " " " Topolowa 6.
8. Jan Bibulski " " " " Smoleńska 19.
9. Rozalia Głogowska " " " " Kopernika 22.
10. Mikołaj Kozak " " " " Długa 57.
11. Wincenty Mączek " " " " w Zręczyn p. Chorkówka

otrzyma za każdy adres powyższą nagrodę.
Korespondencja polska. — Zapewniam dyskrecję. 449

OTON THOMA, Stuttgart Reinsburgstrasse 61.

Duma każdej gospodyni jest dobra kawa.

Kathreiner
Kneippowska kawa słodowa
nie powinna w żadnym domu przy przeprowadzaniu kawy zabraknąć.

o o o
Żądać tylko oryginalne paczki z naswiskiem Kathreiner, i nigdy nie kupować czegoś na wagę sprzedając.

Poln. 1905

Rządowo uprawniona
Fabryk wód miner. sztucznych i specyjaln. leczniczych
pod firmą
K. RZĄCA I CHMURSKI
w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4.
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego
krak., polecane przez toż Towarzystwo 3200

WODY MINERALNE SZTUCZNE
odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieshtblerskiej, Selterskiej, Vischy, Karlsbadzkiej, Hamburg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną oraz wody mineralne normalne z przepisu prof. jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach — Cenniki na żądanie darmo.

SPRZEDAŻ
mebli antycznych i zwykłych
następujących: 1433
Szafy inkrust., komody instrut. z oryginalnymi bron., Sekretarze instr. z oryginal. bronzami. Szafla orzech. bogato rzeźbiona. Stoły i garnitury machon.. Szafla lustrzana machon. Toalety machon. Stoliki złożone i machon. z bronzami. Kanapa palis. bogato instrut. Kilka kawałków palisandrowych i machoniewych. Zegary, lastra, porcelana i garderoba.
Leopoldyna Machowska,
Kraków, ul. Szewska Nr. 5, I piętro.

3 pożyczki
po 10.000 koron, jedna 12.000 koron, a jedna na 4000 kor. do umieszczenia na hipotekę realności zaraz po banku lub kasie. Wiadomość w Adm. »Głosu Nar.«

Fortepian
nie nowy, najlepszej marki z powodu wyjazdu do sprzedania. Wiadomość ul. Michałowskiego 1. 11 II p. drzwi na lewo między 4—6. 416

Story patyczkowe,

Zaluzje deszczokowe na wałkach i rolkach, jako też **Rolety** płócienne z samozwijaczem prawdziwie amerykańskim w najlepszej jakości poleca 425 12
fabryka rolet i zaluzji pod firmą:
Władysław Pędziwiatr
Kraków, ul. Zwierzyniecka 8.

Na post!
Chrześcijański handel ryk pod firmą:
Erazm Broczkowski
w Krakowie, Rybaki 2
(pod Wawelem) filia pl. Szczepański, przy targu rybny
poleca ryby wszelkiego gatunku, tj. Łososię, szczupaki, sandacze, Liny Karpie śląskie żywe i bito, po możnych cenach. Także Ryby morskie. Łososię morskie klg. po 90 hal. Łupacz po 80 hal., Tłachoty, Solle, Flądry, Cabilon po 88 hal. itp.
Również na zamówienia wysyła tak na prowincję jak i za granicę w każdym czasie. W swoim sezonie także raki. — Sprzedaż odbywa się codziennie na Rybakach w filii w poście od wtorku do soboty. — Ciesząc się dotychczas względami Szan. Publiczności po'eam się nadal i pozostaję z wysokim szacunkiem 455
Erazm Broczkowski.

Trocinny drzewo

miało i grubo rzuńte bardzo tanio można dostać każdego czasu w fabryce Romana Muranyiego na Grzegórkach. Przy większym odbiorze znaczny rabat.

Dwóch chłopców
do praktyki fabryczno-cukierniczej z najdłuzszym umieszczeniem w fabryce firmy 430 3
Stan. Gurgul w Jarosławiu.

Eleganckie spodnie spacerowe

zlr. 2.50 poręczonej doborowej jakości, posiadające najnowszy fason, solidny kolor i nie-naganny wiedeński krój, sprzedajemy za bezcen jedynie z powodu olbrzymiego zapasu; rzy odbiorze 2 par zlr. 4.75. Przy zamówieniu wystarczy podać całą długość objętość w pasie i długość w kroku. Wysyłka za zaliczką lub za poprzęd. nadesł. pieniędzy przez DOM EKSPORTOWY
Ubiorów męskich i dzieciennych
Gorlice ul. 3 Maja 1. 35.
Nieodpowiednie zamienia się bez jakiegokolwiek trudności. Każde zamówienie na miarę z garderoby męskiej i dzieciennej zostanie również bardzo szybko i rzetelnie po najtańszych cenach fabrycznych uskutecznione. Aby się każdy mógł przekonać o naszych niezrównanie niskich cenach, prosimy uprzejmie o zamówienie próbne i o liczne zwiadanie naszego składu fabrycznego.
Gorlice ul. 3 Maja 35.

Kompletne aparaty SOXHLETA

do sterylizowania mleka dla niemowląt, flaszki i garnitury do ssania, mączki i przetwory odżywcze ma do nabycia 76
skład aptecz. mag. far.
Jad. Klemensiewicz
Kraków, Karmelic. 15.
Wysyłki na prowincję odwrotnie.

OSOBA

438 3
w średnim wieku, inteligentna, znająca się na krawiectwie, mogąca zastąpić panią domu, szuka odpowiedniej posady. Jedlicze post. rest.

Magister farm.

poszukuje zarządu apteki lub stałej posady. Zgłoszenia „Magister“ post. rest. Nowy Sącz. 446 3

„ARS“ SALON

sprzedający rzeźb i obrazów artystów polskich, otwarty codziennie w dniu powszednim od 10 do 1 rana od 2 do 4 po południu. 32.
Ul. Bracka 5, na parterze.

Lekcji udziela na korzystnych warunkach (na żądanie rano) nauczyciel ludowy, słuchacz IV. r. filozofii — rutynowany domowy pedagog.
Adres: ul. Dolnych młynów 1. 6, parter, 2 drzwi na lewo od g. 1—2. 452

OBRAZY olejne i rodzajowe

po cenach bardzo niskich
własny wyrób ram wszelkiego rodzaju, najstarsza firma w tym w dziedzinie na miejscu, rok założ. 1864
E. Leichta w Krakowie
ulica Pijarska przy bramie Floryjańskiej 3208 8 0

Najpiękniejszej maki

5 kg. 85 ct.
Wyborn. rydzów kisz.
1/4 funta 9 ct.
W BAZARZE SPOŻYWCZYM
Michała Nodzeńskiego
Floryjańska 40.
(W niedzielę i święta zamknięte).
„Tylko dla katolika“ do odstępiania
Interes wódczany
wytrobiony, rentowny, od lat 24 istniejący. Bliższa wiadomość w Agencji Dzienników, Kraków, plac Maryacki 1. 2. 422

Konkurs

Zwierzchność gminna miasta Zator rozpisuje konkurs na posadę sekretarza i kontrolora kasy dla Urzędu miejskiego w Zatorze.
Posada nadana będzie w pierwszym roku prowizorycznie, po upływie zaś tego czasu, przy nie-nagannej służbie może nastąpić stabilizacja. Początkowa płaca wynosi 1200 kor. rocznie, w razie zaś stabilizacji 1400 kor. rocznie jak również przysznaje się dwa dodatki pięćtolecie po 200 kor. Kwalifikacje dla kandydatów objęte są rozporządzeniem Wydziału krajowego dnia 20 maja 1898 L. 2542 i. Podania należyce udokumentowane należy wnieść do Urzędu miejskiego w Zatorze w terminie nieprzekraczalnym do 15 marca 1905. Osobiste przedstawienie się kandydatów pożądanę. 432 3
Zator dnia 1 marca 1905.
Burmistrz: **Dr. Tarchalski.**
Dnia 23 marca 1905 r. o godz. 2 po południu odbędzie się 458

LICYTACJA

celem oddania w przedsiębiorstwo budowy rzeźni w Czarnym Dunajcu. Oferty będą przyjmowane do dnia 22 marca 1905
Warunki licytacyjne można oglądać w Urzędzie gminnym
Koszt obliczono na 6924 korony

Zdolna KUCHARKA

potrzebna
na prowincję. Wiadomość w Podgórzu ul. Długosza 1. 11 u Pani Troczyńskiej. 461

NIEMN PRYSZCZÓW!
wyrzutów wągrów, piegów, plam wątrobianych i innych nieczystości na twarzy, ten kto używa sławnego, prawdziwego angielskiego, całkiem nieszkodliwego mleka ogórkowego, „BALLASY“ — które czyni skórę, wieżą, białą i młodą. Skutek następuje na pewno po 2—3-krotnem wtarceniu. Trzeba zwracać uwagę, ażeby na każdej flaszce uwidoczniłoby nazwisko „BALLASSA“. Flaszka 2 kor., do tego prawdziwe angielskie mydło ogórkowe 1 K. Puder 1 kor. 20 h. i crème ogórk. kor. 2.—
Do nabycia w każdej aptece. Wysyłka pocztą przez Aptekarza C. BALLASSA, Budapest Erzsébetfalva — Skład główny: Zygin. Rucker Lwów; F. Breyer, Przemyska na Bramie 1, 4; Reim i Sp. w Krakowie. 185 0

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: **Dr. Antoni Beaupré.**
W Drukarni „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem **S. Szembeka.**